

Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler 2023

Eurydice raporu

Bu belge Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA, Birim A6 - Platformlar, Çalışmalar ve Analizler) tarafından yayınlanmıştır.

Lütfen bu yayını şu şekilde alıntılayınız:

European Commission / EACEA / Eurydice, 2023. *Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe – 2023: Early leaving from education and training*. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı

Birim A6 – Platformlar, Çalışmalar ve Analiz
Avenue du Bourget 1 (J-70 – Birim A6)
B-1049 Brüksel

E-posta: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Web sitesi: <http://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

Metin Ekim 2023'te tamamlanmıştır.

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2023

© Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı, 2023.

Avrupa Komisyonu belgelerinin yeniden kullanım politikası, Komisyon belgelerinin yeniden kullanımına ilişkin 12 Aralık 2011 tarihli ve 2011/833/EU sayılı Komisyon Kararı ile uygulanır (OJ L 330, 14.12.2011, s. 39). Aksi belirtilmedikçe, bu belgenin yeniden kullanımına Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) altında izin verilir. Bu, uygun alıntı yapılması ve herhangi bir değişikliğin belirtilmesi koşuluyla yeniden kullanıma izin verildiği anlamına gelir.

Avrupa Birliği'ne ait olmayan unsurların kullanımı veya çoğaltılması için doğrudan ilgili hak sahiplerinden izin alınması gerekebilir.

Kapak: image: (©) DrAfter123

Basılı

ISBN 978-92-9488-552-4

doi:10.2797/394512

EC-05-23-324-EN-C

PDF

ISBN 978-92-9488-551-7

doi:10.2797/06916

EC-05-23-324-EN-N

**Avrupa'da eğitim ve öğretim
sistemlerinin izlenmesi için
yapısal göstergeler
2023**

**Eğitim ve öğretimden
erken ayrılma**

Eurydice raporu

İÇİNDEKİLER

Giriş	3
Eğitim ve öğretimden erken ayrılma (ELET)	4
1. ELET'i önlemek için erken uyarı sistemleri	4
2. Okullarda zorbalık ve şiddetin önlenmesi	7
3. ELET konusunda öğretmen eğitimi ve öğretimi	9
4. ELET riski altındaki öğrenciler için destek	12
5. Okul içinde ve çevresinde çok disiplinli destek ekipleri	15
6. Kariyer eğitimi ve rehberliği	17
Ana bulgular	20
Kaynakça	21
Sözlük	22
Ekler	24
Teşekkür	31

GİRİŞ

Avrupa Eğitim Alanı ve ötesine yönelik olarak eğitim ve öğretimde Avrupa iş birliğinin stratejik çerçevesine ilişkin Konsey kararı (2021-2030) ⁽¹⁾ eğitim ve öğretimden erken ayrılma (ELET) ile mücadelenin önemini vurgular. ELET oranının düşürülmesi ve daha fazla gencin bir lise yeterliliği elde etmesinin desteklenmesi için çabaların sürdürülmesi gerektiğini ifade eder. AB düzeyinde üzerinde mutabık kalınan aşağıdaki hedefi ortaya koyar.

Eğitim ve öğretimden erken ayrılanların oranı 2030 yılına kadar %9'un altında olmalıdır.

ELET oranının düşürülmesi ve lise eğitimine katılımın artırılması hedefi, Mart 2021 tarihli Avrupa Sosyal Haklar Sütunu Eylem Planında da vurgulanmıştır ⁽²⁾.

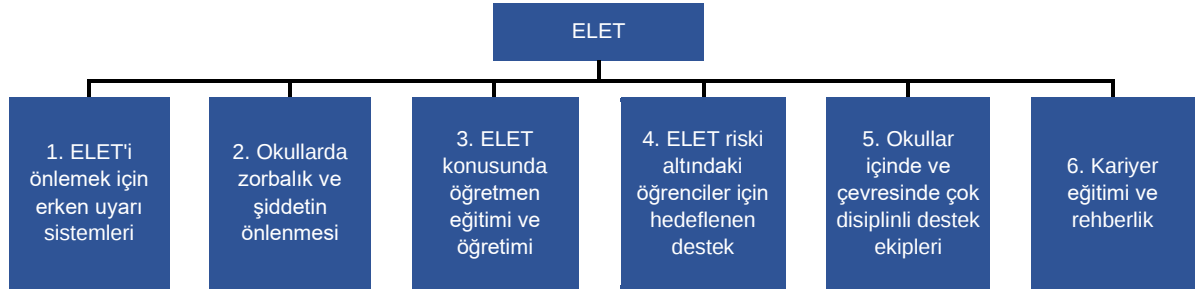
Bu hedef temelinde, 28 Kasım 2022 tarihinde AB Üye Devletleri tarafından Okul Başarısına Giden Yollara ilişkin bir Konsey Tavsiye Kararı ⁽³⁾ kabul edilmiştir. Tavsiye kararı, temel becerilerde performansı teşvik ederek ve ELET'i azaltarak tüm öğrenciler için daha iyi eğitim çıktıları sağlamayı amaçlar. Okul başarısına bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşarak hem eğitimsel kazanımlara hem de okuldaki refah düzeyine bakar. Üye Devletler ayrıca evrensel eylemleri, ek ilgi ve desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için daha hedefli, bireyselleştirilmiş hükümlerle birleştirmeye davet edilir.

AB düzeyindeki bu politika öncelikleri doğrultusunda ve Avrupa Komisyonu Eğitim, Gençlik, Spor ve Kültür Genel Müdürlüğü'nün talebi üzerine Eurydice ağı, ELET'e ilişkin yapısal göstergeler hakkında 2023 veri toplama çalışmasını üstlenmiştir. Bu rapor, söz konusu veri toplama çalışmasının sonuçlarını sunar. Aşağıdaki temel politika alanlarına ilişkin altı gösterge içerir.

⁽¹⁾ Avrupa Eğitim Alanı ve ötesine yönelik eğitim ve öğretimde Avrupa iş birliği için stratejik bir çerçeveye ilişkin Konsey Kararı (2021-2030). OJ C 66, 26.2.2021, s. 1-21.

⁽²⁾ Bkz.: <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/en/>.

⁽³⁾ Okul Başarısına Giden Yollara ilişkin 28 Kasım 2022 tarihli Konsey Tavsiye Kararı ve okuldan erken ayrılmayı azaltmaya yönelik politikalara ilişkin 28 Haziran 2011 tarihli Konsey Tavsiye Kararı'nın değiştirilmesi (AEA ile ilgili metin) 2022/C 469/01. OJ C 469, 9.12.2022, s. 1-15.

Göstergeler, yukarıda belirtilen politika alanlarını teşvik etmek için üst düzey eğitim yetkilileri tarafından sağlanan düzenlemeler, tavsiyeler, eylemler (izleme ve değerlendirme dahil) ve/veya finansman gibi üst düzey politikaların ve tedbirlerin varlığını ortaya koyar. Analizin sonuçları ana bulgular bölümünde özetlenmiştir. Ekte, raporda yer alan verilere ülke tabloları şeklinde genel bir bakış sunulur.

Tüm göstergeler okul eğitimine, yani ilköğretim ve genel ortaöğretime (ISCED 1, 24 ve 34) odaklanır. Eğitim seviyeleri arasındaki farklar genellikle asgari düzeyde olduğundan, çoğu gösterge (yapısal gösterge 6 hariç) bir ayrım yapmaz, bunun yerine okul eğitiminin tamamındaki genel durumu gösterir. Eğitim seviyeleri arasındaki mevcut farklılıklar, raporun ana gövdesindeki şekillerin veya ekteki tabloların altındaki ülkeye özgü notlarda belirtilmiştir.

Rapor 2022/2023 öğretim yılına ait bilgileri içerir. Katılımcı ülkeler arasında AB Üye Devletleri ile Arnavutluk, Bosna Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye ⁽⁴⁾ bulunur.

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEN ERKEN AYRILMA (ELET)

1. ELET'i önlemek için erken uyarı sistemleri

Öğrenciler hakkında düzenli olarak geniş bir yelpazede bilgi toplayan ELET ile ilgili ulusal veri toplama sistemlerine duyulan ihtiyaç uzun zamandır kabul edilmektedir ⁽⁵⁾. Okulların ve öğretmenlerin ELET ile ilişkili farklı risk faktörlerini belirlemelerine ve bunlara göre hareket etmelerine yardımcı olmak amacıyla geliştirilen sistematik veri toplama sistemleri genellikle erken uyarı sistemleri olarak adlandırılır. Bu tür sistemler, okula devam etmeme/devamsızlık, sorunlu davranışlar, düşük genel puanlar/notlar, sınıf tekrarı, sosyal-duygusal sorunlar veya sosyal hizmetler ya da kolluk kuvvetleriyle temas gibi ELET'e yol açabilecek öğrenci kopukluğunun erken belirtilerini tespit etmeyi ve bunlara müdahale etmeyi amaçlar (Avrupa Komisyonu, ICF GHK, 2013). Erken uyarı sistemleri tarafından yakalanan diğer unsurlar arasında öğrencilerin okuldaki refah ve aidiyet duygusu ile zorbalık veya ayrımcılık deneyimleri yer alabilir.

Okuldan ayrılmanın erken belirtilerinin fark edilmesi, okul personelinin ilgili öğrenciler, ebeveynleri ve diğer ilgili profesyonellerle birlikte bu belirtilere hızlı bir şekilde yanıt vermesine yardımcı olabilir (ayrıca bkz. yapısal gösterge 5: okullarda ve çevresinde çok disiplinli destek ekipleri).

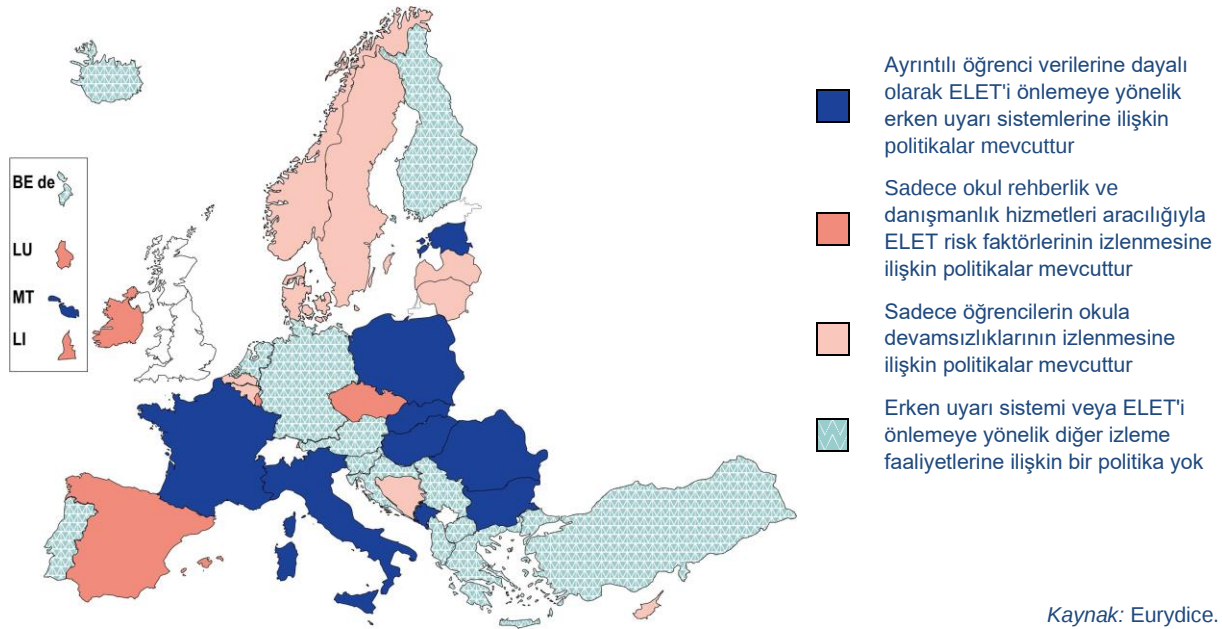
⁽⁴⁾ Bu rapor 38 Avrupa eğitim sisteminden alınan bilgilere dayanır. İsviçre, Avrupa'daki eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler projesine katılmamaktadır.

⁽⁵⁾ Okuldan erken ayrılmanın azaltılması ve okulda başarının teşvik edilmesine ilişkin Konsey kararları. OJ C 417, 15.12.2015, s. 36-40.

Şekil 1, okullarda erken uyarı sistemlerine ilişkin mevcut üst düzey politikaları sunar (ayrıca ekteki Şekil 1A'ya bakınız). Bulgaristan ⁽⁶⁾, Estonya ⁽⁷⁾, Fransa (aşağıdaki ülke örneğine bakınız), İtalya ⁽⁸⁾, Macaristan ⁽⁹⁾, Malta ⁽¹⁰⁾, Polonya ⁽¹¹⁾, Romanya (aşağıdaki ülke örneğine bakınız), Slovakya ⁽¹²⁾ ve Karadağ ⁽¹³⁾ olmak üzere 10 Avrupa ülkesinin **ELET'i önlemek için erken uyarı sistemi** ⁽¹⁴⁾ kuran politikalara sahip olduğunu gösterir. Başka bir deyişle, bu ülkelerde okulların, okuldan ayrılma ve okulu bırakma riski taşıyan öğrencilerin durumunu izlemek ve bunun gerçekleşmesini önlemek için tedbirler almak amacıyla bir dizi öğrenci verisini sistematik olarak toplamasına olanak tanıyan bir veri toplama sistemi mevcuttur.

Örneğin **Fransa**'da okullar, öğrencilerinin devamsızlık sayısı, geç kalma, işten kaçınma veya zorluklara işaret eden herhangi bir davranışı hakkında bilgi toplar. Bu bilgiler *SIECLE Décrochage scolaire*'e ⁽¹⁵⁾ kaydedilir. Bu araç Okul Terkini Önleme Grubu (*Groupe de prevention du décrochage scolaire* - GPDS) tarafından eğitim ve öğretimden erken ayrılma riski taşıyan öğrencileri belirlemek için kullanılır. GPDS'nin ana hedefleri şunlardır: öğrencilerin bireysel zorluklarını analiz etmek; hızlı, kişiselleştirilmiş yardım sunmak; uygulanacak eylemleri koordine etmek; eğitim ve öğretimden erken ayrılan, yani programlarını tamamlamadan (yıl içinde veya sonunda) ayrılan gençleri sistematik olarak ELET ile Mücadele Ulusal Hizmetine (*Mission Nationale de Lutte contre le Décrochage Scolaire*) rapor etmek.

Şekil 1: ELET'i önlemeye yönelik erken uyarı sistemlerine ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Ülkeye özgü notlar

İrlanda ve Slovakya: politikaları yalnızca ISCED 1-24 için geçerlidir.

⁽⁶⁾ Bkz.: <https://lex.bg/en/laws/doc/2137184744>.

⁽⁷⁾ Bkz.: <https://www.ehis.ee/>.

⁽⁸⁾ Bkz.: <https://www.miur.gov.it/-/sidi>; <https://www.miur.gov.it/documents/20182/6735034/Nota+prot.+n.+23940+del+19+settembre+2022.pdf/313d4654-0390-41bb-04f0-7a47f9a1d109?t=1663579368905>; <https://www.miur.gov.it/documents/20182/6739250/Orientamenti+per+l%27attuazione+degli+interventi+nelle+scuole+%281%29.pdf/2613376a-03b7-8957-a2a9-b80b0e5f99df?t=1657797058216>.

⁽⁹⁾ Bkz.: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200229.kor>.

⁽¹⁰⁾ Bkz.: https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/default/files/ressources/malta_strategic_plan_for_the_prevention_of_early_school_leaving_2014.pdf.

⁽¹¹⁾ Bkz.: <https://sio.gov.pl/sio/login> ve <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220000868/U/D20220868Lj.pdf>.

⁽¹²⁾ Bkz.: <https://www.minedu.sk/data/att/20785.pdf>.

⁽¹³⁾ Bkz.: <https://www.meisportal2.edu.me/>.

⁽¹⁴⁾ Portekiz'de Eğitim Bakanlığı *SAMA Monitor projesini tasarlamakta ve geliştirmektedir: Abandonno Escolar Precoco*, okulların bir dizi öğrenci verisini sistematik olarak toplayarak, okuldan kopma ve okulu bırakma riski taşıyan öğrencilerin durumunu izlemelerine ve bunun gerçekleşmesini önlemek için önlemler almalarına olanak sağlayacaktır.

⁽¹⁵⁾ Bkz.: <https://eduscol.education.fr/1084/siecle-vie-scolaire> ve <https://eduscol.education.fr/907/prevention-du-decrochage-scolaire>.

Fransa, Lüksemburg ve Macaristan: politikalar sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Romanya'da MATE (Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație) metodolojisi ⁽¹⁶⁾ Avrupa Birliği ve Dünya Bankası'nın teknik desteği ile Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen karmaşık bir eğitim erken uyarı sistemidir. Sistem, bireysel risk faktörlerini, aile risk faktörlerini ve okul/eğitimle ilgili risk faktörlerini kapsayan bir öğrenci anketi içerir. Bu sistem aynı zamanda eğitim ve öğretimden erken ayrılma riski yüksek olan öğrencilerin erken tespitine yönelik diğer araçları ve öğrencileri desteklemeye yönelik hedeflenen tedbirleri de içerir. 2022'den bu yana, ulusal toparlanma ve dayanıklılık planından sağlanan hibelerin desteğiyle, 2.000'den fazla Romanya ortaöğretim okulu MATE metodolojisini uygular ve tahmini yararlanıcı sayısı 300.000'dir (ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri).

Daha az sayıda ülke - Çekya, İrlanda, İspanya, Lüksemburg ve Lihtenştayn - eğitim ve öğretimden erken ayrılma riski olan öğrencileri desteklemek amacıyla **okulların okul rehberlik ve danışmanlık hizmetleriyle iş birliği yapmasını** sağlayan politikalar bildirmiştir. Bu ülkelerde ELET risk faktörlerine ilişkin herhangi bir veri toplama sistemi bulunmamaktadır, ancak okulların okula devamsızlığı izlemek, öğrencilere eğitimsel, kişisel, psikolojik ve sosyal rehberlik sağlamak, bu alanlardan herhangi birindeki zorluklarda onlara yardımcı olmak, ELET riskini en aza indirmek için diğer şeylerin yanı sıra önleyici ve iyileştirici eylemler düzenlemek için okul danışmanları, psikologlar ve diğer ilgili uzmanlarla iş birliği yapması gerekir.

Örneğin **İrlanda'da** Tusla Eğitim Refahı Hizmeti (TESS) ⁽¹⁷⁾ üç koldan oluşur: yasal Eğitim Refahı Hizmeti (EWS) ve iki okul temelli destek hizmeti, Okul Tamamlama Programı (SCP) ve Ev Okul Toplum İrtibat (HSCL) programı. TESS'in üç kolu, okula devam, katılım ve okulda kalmayı teşvik etmek için okullar, aileler ve diğer ilgili hizmetlerle iş birliği içinde çalışır. Bu yasal bir hizmettir ve birincil rolü her çocuğun düzenli olarak okula gitmesini veya başka bir şekilde belirli bir asgari eğitim almasını sağlamaktır. Eğitim refahı görevlileri, okula devam, katılım ve devamlılığın önündeki engelleri aşmak için çocuklarla ve ailelerle çocuk merkezli bir şekilde çalışır. Okula devamlılığı desteklemek ve devam sorunlarını çocukların ve ailelerin yararına çözmek için okullar, eğitim destek hizmetleri ve diğer kurumlarla yakın iş birliği içinde çalışır. Okullar, öğrencilerin devam kayıtlarını tutmakla yükümlüdür ve bir öğrenci okula 20 günden fazla devamsızlık yaptığında veya bir okul bir öğrenciyi okuldan atmaya niyetlendiğinde vakaları TESS'e yönlendirmekle yükümlüdür.

Diğer bazı eğitim sistemleri - Belçika'nın Fransız ve Flaman Topluluğu, Danimarka, Kıbrıs, Letonya ⁽¹⁸⁾, Litvanya, İsveç, Bosna-Hersek ve Norveç - ELET'i önlemek için esas olarak **öğrenci devamsızlığını izlemeye** odaklanan politikalar bildirmiştir. Bu durumlarda, okullar devamsızlığı ele almaktan sorumludur ve gerekirse ilgili hizmetler ve profesyonellerle iş birliği içinde öğrencileri desteklemek için gerekli adımları atarlar.

Örneğin **Estonya'da** Temel Okullar ve Liseler Yasası ⁽¹⁹⁾ ve Çocuk Koruma Yasası ⁽²⁰⁾ belediye veya şehir yönetiminin okula devam yükümlülüğüne tabi olan çocuk ve gençlerin kaydını tutmasını öngörür. Ebeveynler okula devam edilmesini sağlamalı ve kolaylaştırmalıdır. Eğer böyle bir durum söz konusu değilse, okula devamın sağlanması ve öğrencinin desteklenmesi için okullara bir dizi tedbir sunulur: bilgi akışının sağlanması, okula devam etmeme nedenlerinin belirlenmesi, destek sağlayacak bir pozisyon veya hizmetin atanması, destek tedbirlerinin sağlanması veya yaptırımların uygulanması vb.

Geri kalan Avrupa ülkelerinde, erken uyarı sistemleri veya ELET'i önlemeye yönelik diğer izleme faaliyetlerine ilişkin üst düzey politikalar bulunmaz. Okula devamsızlığı veya ELET riskine işaret edebilecek diğer faktörleri izlemeye yönelik tedbirler yerel veya okul düzeyinde kararlaştırılır ve uygulanır. Örneğin Hollanda'da belediyelerin okul terkinin önlemek gibi yasal bir görevi vardır. Bu amaçla, bölgesel raporlama ve koordinasyon sistemini uygulamak için yılda yaklaşık 37 milyon Euro alır ⁽²¹⁾.

⁽¹⁶⁾ Bkz.: <https://mate.edu.ro/>.

⁽¹⁷⁾ Bkz.: www.tusla.ie

⁽¹⁸⁾ Şu anda bir erken uyarı dijital izleme aracı geliştirilmektedir, Bkz.: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/veidos-izqlitibas-kvalitates-risku-identificesanas-sistemu>.

⁽¹⁹⁾ Bkz.: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/509112022002/consolide>.

⁽²⁰⁾ Bkz.: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516112022003/consolide>.

⁽²¹⁾ Bkz.: https://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2021-08-01/#Hoofdstuk8_Titeldeel3_Artikel8.3.2.

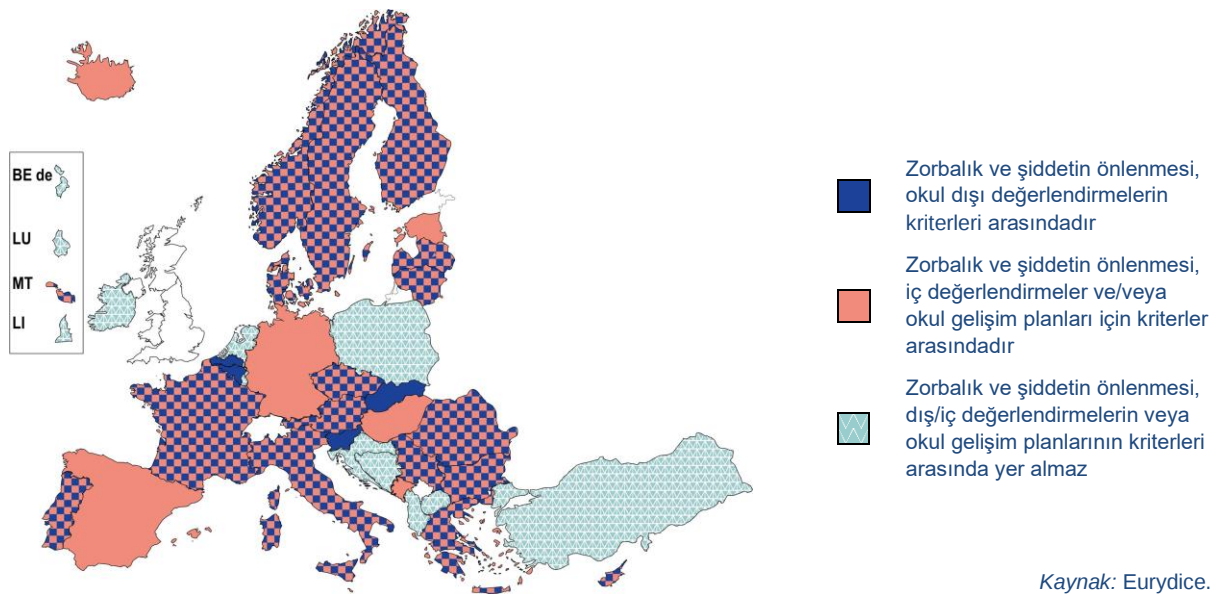
2. Okullarda zorbalık ve şiddetin önlenmesi

Olumlu bir okul ikliminin teşvik edilmesi, öğrencilerin katılımı ve performansı üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Akranları ve öğretmenleri tarafından kabul edildiğini ve değer verildiğini hissetmek ve arkadaşlara sahip olmak, çocukların ve ergenlerin okulda aidiyet duygusu hissetmeleri ve gelişebilmeleri için kilit öneme sahiptir (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2019). Öte yandan, şiddet ve zorbalıkla karakterize edilen ve öğrencilerin saygı görmedikleri veya desteklenmediklerini hissettikleri olumsuz bir okul iklimi, öğrencilerin refahı ve ruh sağlığı üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabilir (Downes ve Cefai, 2016). Bu aynı zamanda ELET için de önemli bir risk faktörü olarak kabul edilir ⁽²²⁾.

Olumlu bir okul iklimini teşvik etmek ve zorbalık ve şiddeti önlemek için okullarda önleyici tedbirler uygulanabilir (Downes, Nairz-Wirth ve Rusinaitė, 2017; OECD, 2017). Bu tür önlemler, kapsayıcı okullar geliştirmeye, sosyal ve duygusal eğitim sağlamaya, olumlu bir okul iklimi yaratmak için okul çapında bir yaklaşımı teşvik etmeye, zorbalığı ve ayrımcılığı önlemeye ve ruh sağlığını teşvik etmeye, öğretmenlerin çatışma çözme becerilerine odaklanmaya, öğrencilerin seslerinin dahil edilmesine, ebeveyn katılımına, çok disiplinli ekiplerin kullanılmasına vb. vurgu yapar (Downes ve Cefai, 2016). Okullarda zorbalık ve şiddeti önleme tedbirleri, şiddet ve zorbalığın kabul edilemez olduğuna dair net bir mesaj iletmek için gereklidir ve okullarda sorunu ele almak için kapsamlı, çok boyutlu bir yaklaşım sağlayabilir ve müdahalelerin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi için bir temel sağlar (UNESCO, 2019).

Şekil 2, kalite güvencesi bağlamında, üst düzey eğitim yetkililerinin zorbalık ve şiddeti önleme tedbirlerini bir yandan okulların dış değerlendirme kriterleri olarak ve/veya diğer yandan okul içi değerlendirme veya okul gelişim planlarının geliştirilmesi kriterleri arasında teşvik edip etmediğini gösterir. Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık üçte ikisi bu tedbirlerin okul kalite güvencesi kriterleri arasında değerlendirildiğini bildirir. Okulları zorbalık ve şiddeti önleme tedbirlerini iç değerlendirmelerde ya da okul gelişim planları oluştururken dikkate almaya teşvik eden ülke sayısı, dış değerlendirmelerde dikkate alanlara kıyasla biraz daha fazladır. Geri kalan ülkelerde ya bu tür kriterler yoktur ya da daha az sıklıkla dış veya iç değerlendirme/okul gelişim planları uygulanmaz.

Şekil 2: Okul kalite güvencesi mekanizmaları aracılığıyla teşvik edilen zorbalık ve şiddeti önleme tedbirleri (ISCED 1-34), 2022/2023

⁽²²⁾ Okuldan erken ayrılmanın azaltılması ve okulda başarının teşvik edilmesine ilişkin Konsey kararları. OJ C 417, 15.12.2015, s. 36-40

Ülkeye özgü notlar

Danimarka: dış değerlendirme kriterleri sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

Avusturya: dış değerlendirme kriterleri sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Örneğin Yunanistan ve İtalya, **okul içi değerlendirmeler** bağlamında zorbalık ve şiddetin önlenmesini teşvik eden ülkeler arasındadır.

Yunanistan'da okulda şiddet ve zorbalığın önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi kalite güvencesi kategorilerinden biridir ⁽²³⁾. İlgili göstergeler öğrencileri hedef alan önleme ve destek tedbirlerini, ebeveynler ve derneklerle iş birliğini kapsar. Ayrıca, okulların iç (ve dış) değerlendirmelerinde, 'Öğrenciler arasındaki ilişkiler' başlığı altında, konuyla ilgili göstergeler vardır: öğrenciler arasında iş birliğinin desteklenmesi ve geliştirilmesi; karşılıklı saygı, güven, hoşgörü ve çeşitliliğin kabulü kültürünün geliştirilmesi; çatışma ve gerginliğin ele alınması/yönetilmesi için yolların geliştirilmesi; ve okul şiddeti ve zorbalığının önlenmesi ve yönetilmesi.

İtalya'da tüm okullar Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanan ortak göstergeleri kullanarak çok boyutlu bir öz değerlendirme sürecinden geçer. Okul içi değerlendirme raporu, diğer hususların yanı sıra zorbalık ve şiddeti de kapsayan 'Öğrenme ortamı' alt alanını içerir ⁽²⁴⁾. Bu müdahale alanı, okullar tarafından genellikle geleceğe yönelik bir iyileştirme planı geliştirmek ve zorbalıkla ilgili sorunları ele almak için belirli projeler/eylemler sunmak üzere öncelikli bir alan olarak seçilir ⁽²⁵⁾.

Zorbalık ve şiddetin önlenmesi, örneğin İspanya ve Portekiz'de **okul gelişim planları** aracılığıyla teşvik edilir.

İspanyol mevzuatı, okulların her yıl bir eğitim projesi ve bir arada yaşama planı geliştirmesini öngörür ⁽²⁶⁾. Bir okulun eğitim projesi, kadın-erkek eşitliğini, eşit muameleyi ve ayrımcılık yapmamayı, kız çocuklarına ve kadınlara yönelik şiddetin, tacizin ve zorbalığın veya siber zorbalığın önlenmesini ve barış ve insan hakları kültürünü teşvik eden tedbirleri içermelidir. Bir arada yaşama planı, okul içinde iyi bir bir arada yaşama iklimini teşvik etmek için planlanan faaliyetleri, öğrencilerin hak ve görevlerini ve mevcut yönetmeliklere uygun olarak uyumsuzluk durumunda uygulanacak düzeltici önlemleri içermelidir. Öğrencilerin durumlarını ve kişisel koşullarını ve çatışmaların barışçıl yollarla çözülmesi için alınan inisiyatiflerin performansını, cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi, eşitlik ve ayrımcılık yapılmamasına yönelik eylemlere özel dikkat göstererek dikkate almalıdır.

Zorbalık ve siber zorbalık olgularının ve bunların çocuklar ve gençler üzerindeki etkilerinin farkında olan **Portekiz** Eğitim Bakanlığı, 2019/2020 öğretim yılında okulların zorbalık ve siber zorbalıkla mücadele için bir plan geliştirmelerini önermeye karar verdi ⁽²⁷⁾. Okulda Şiddet ve Zorbalığa Karşı Uluslararası Gün'de okullar 'Zorbalığın olmadığı okul - Şiddetin olmadığı okul' mührüyle ödüllendirir. Toplam 52 okul, 2019/2020 eğitim-öğretim yılında, şiddetsizlik, kapsayıcılık ve ayrımcılık yapmama ilkeleri rehberliğinde eğitim camiasının sağlık ve esenliğini teşvik edecek günlük uygulamalar da dâhil olmak üzere, zorbalık ve siber zorbalığı önlemeye ve bunlarla mücadele etmeye yönelik bir planı teşvik edip uyguladıkları için sertifikalandırıldı. 2022 yılında 208 sertifikalı okul vardı ⁽²⁸⁾.

Romanya ve Slovakya gibi ülkelerde, zorbalık ve şiddetin önlenmesine yönelik tedbirler (diğer hususların yanı sıra) **dış okul değerlendirmeleri** yoluyla izlenir ve teşvik edilir.

Romanya'da, okulların (okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim) dış değerlendirmesi bağlamında, 2020 yılında öğrencilerin refahıyla ilgili bir dizi gösterge uygulamaya konuldu ⁽²⁹⁾. Üniversite Öncesi Eğitimde Kalite Güvencesi Ulusal Ajansı, okula katılımın artırılması ve eğitimde çeşitli şiddet, zorbalık ve ayrımcılık biçimlerinin ortadan kaldırılmasına ilişkin verilerin toplum ve okul düzeylerinde sistematik olarak toplanmasını içeren dış değerlendirme sürecini yönetir.

⁽²³⁾ Bkz.: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi?fek_pdf=20210204189.

⁽²⁴⁾ Bkz.: https://www.miur.gov.it/documents/20182/0/GUIDA+ALL%27AUTOVALUTAZIONE+RAV_def.pdf/658e8482-b55a-a0cc-661a-e41eddb5295d?t=1670254031400.

⁽²⁵⁾ Bkz.: <https://snv.pubblica.istruzione.it/snv-portale-web/public/ptof/ptofDocumenti>.

⁽²⁶⁾ Bkz.: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-7899> (Eğitim projesi: madde 121; Bir arada yaşama planı: madde 124).

⁽²⁷⁾ Bkz.: <https://www.dge.mec.pt/noticias/plano-de-prevencao-e-combate-ao-bullying-e-ao-ciberbullying-escola-sem-bullying-escola-sem>.

⁽²⁸⁾ Bkz.: <https://www.sembullyingsemviolencia.edu.gov.pt/>.

⁽²⁹⁾ Bkz.: <https://isj.vs.edu.ro/download/12.12.2020-Hotarare-9993-2020-aprobare-metodologie-evaluare-institutionala-pt-autorizare-furnizori-de-educatie-1.pdf#:~:text=Guvernul%20Rom%C3%A2niei%20-%20Hot%C4%83r%C3%A2rea%20nr.%20993%2F2020%20privind%20aprobarea,din%2010%20%2F12%2F%202020-%20data%20intr%C4%83rii%20%C3%AEEn%20vigoare>.

Slovakya'da devlet okul teftişi tarafından kullanılan değerlendirme kriterleri zorbalık ve şiddetin önlenmesine ilişkin şu unsurları içerir⁽³⁰⁾: okul koordinatörü, uyuşturucu bağımlılığı ve diğer sosyo-patolojik olayların (zorbalık dahil) önlenmesini koordine eder ve öğrencinin kişisel ve sosyal gelişimindeki sorunları tespit eder; sosyal pedagoglar, sosyo-patolojik olay riski altındaki öğrencilere, sosyal olarak dezavantajlı geçmişe sahip öğrencilere veya diğer dezavantajlı öğrencilere önleme, müdahale ve danışmanlık sağlamaya odaklanılır; okul, emniyet ve güven ortamının yaratılmasını destekler; okul, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki karşılıklı ilişkileri destekler ve öğrencilere fiziksel ve psikolojik güvenlik duygusu sağlar; öğretmenler, etnik köken, dil, sağlık dezavantajları, sosyoekonomik dezavantajlar, kültür vb. farklılıklar ne olursa olsun, çatışmasız bir arada yaşamayı ve her öğrencinin bireyselliğine saygı gösterilmesini destekler.

Son olarak, ülkelerin yaklaşık üçte birinde zorbalık ve şiddetin önlenmesi, dış veya iç değerlendirmelerde veya okul gelişim planlarında kriter olarak dikkate alınmaz. Ancak bazı durumlarda, ulusal stratejiler, farkındalık yaratma kampanyaları veya okullarda zorbalık ve şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesine ilişkin üst düzey eğitim yetkilileri tarafından hazırlanan kılavuzlar gibi bu konuları ele alan girişimler bulunur.

3. ELET konusunda öğretmen eğitimi ve öğretimi

Öğretmenlerin ELET konusunda sahip oldukları bilgi, beceri ve yeterlilikler, bu alanda harekete geçme kapasitelerine önemli ölçüde katkıda bulunur (Avrupa Komisyonu, 2013). İlgili başlangıç öğretmen eğitimi (BÖE) ve sürekli mesleki gelişim (SMG), öğretmenlerin ELET risk faktörlerini (örneğin öğrenme güçlükleri, okuldan kaçma, hastalık, akran etkisi, öğretmen-öğrenci ilişkileri, sosyoekonomik geçmişin etkisi, vb.) teşhis etme becerilerini ve ELET'i önlemeye yönelik yaklaşımlar hakkındaki bilgilerini artırmalıdır. Okul iklimi de ELET için önemli bir risk faktörü olarak kabul edilir (ayrıca bkz. yapısal gösterge 2: okullarda zorbalık ve şiddetin önlenmesi). Bu nedenle BÖE ve SMG, zorbalık ve şiddetin önlenmesi, çatışma çözümü ve ilişki kurma dahil olmak üzere olumlu bir okul ikliminin teşvik edilmesiyle ilgili öğretmen yeterliliklerini de vurgulamalıdır (Avrupa Komisyonu, 2015).

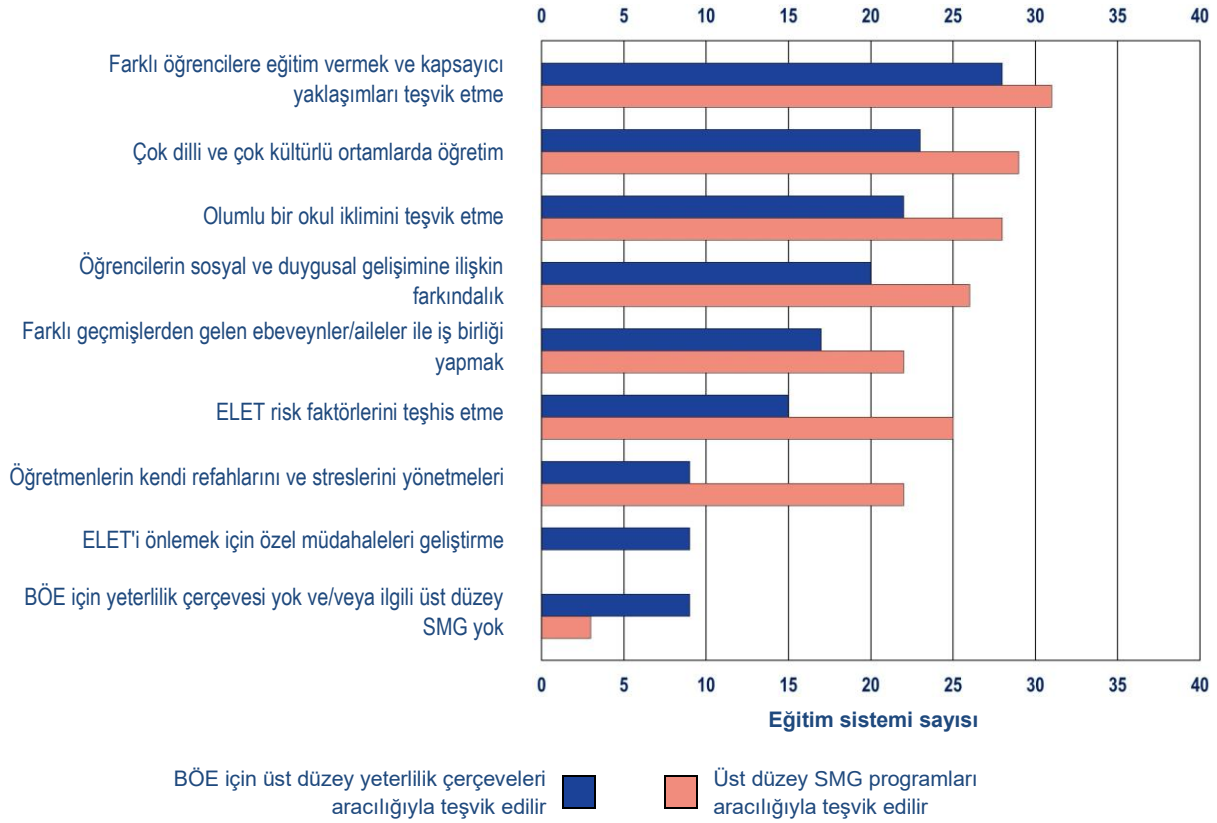
Erken ayrılma riski, sosyoekonomik açıdan dezavantajlı ailelerden gelen öğrenciler, göçmen veya etnik azınlık geçmişine sahip öğrenciler veya özel eğitim ihtiyaçları olan öğrenciler gibi hassas ve/veya marjinal gruplar için özellikle yüksektir. Öğretmenlerin, çeşitli öğrencilerle ilgilenme ve kapsayıcı yaklaşımları teşvik etme, yani basmakalıp, önyargı ve diğer ayrımcılık biçimlerinden kaçınma becerileriyle donatılması gerekir (Downes, Nairz-Wirth ve Rusinaité, 2017).

Sosyal ve duygusal eğitimi, okula bağlılık ve ELET'in önlenmesi de dahil olmak üzere bir dizi olumlu sonuçla ilişkilendiren kanıtlar bulunduğundan, BÖE ve SMG'nin öğretmenlere öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimi konusunda farkındalık sağlaması gerekir. Bu, kapsayıcı öğretim uygulamalarını ve psikolojik becerileri ve danışmanlık becerilerini içerebilir (a.g.e.). Ayrıca, öğretmenlerin kendi refahı, motivasyonlarını ve performanslarını belirleyen önemli bir faktördür ve bu da öğrencilerin motivasyonu ve başarısı ile ilişkilidir. Bu nedenle öğretmen eğitimi ve öğretimi, öğretmenlerin kendi esenliklerini, ruh sağlıklarını ve streslerini yönetmeye ilişkin yeterliliklerini de geliştirmelidir (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2021).

Şekil 3, üst düzey eğitim yetkilileri tarafından sağlanan veya desteklenen (örneğin finansal olarak) BÖE ve/veya SMG programları için üst düzey yeterlilik çerçeveleri aracılığıyla teşvik edilen ELET'i ele alma ile ilgili bazı yeterlilikleri sunar. Genel olarak veriler, birçok ilgili öğretmen yeterliliğinin bu politika düzeyinde gerçekten de teşvik edildiğini gösterir. Ancak bunlar BÖE programlarından ziyade SMG'de daha sık dikkate alınır. Sadece birkaç ülke BÖE için ilgili bir üst düzey yeterlilik çerçevesine sahip olmadığını ve/veya listelenen yeterlilikleri üst düzey SMG programları aracılığıyla desteklemediğini bildirmiştir (ayrıca ülkeye özel genel bakış ekindeki Şekil 3A'ya bakınız).

⁽³⁰⁾ Bkz.: https://www.ssi.sk/wp-content/uploads/2020/12/ZS_22_23_web.pdf (ISCED 1–24) ve https://www.ssi.sk/wp-content/uploads/2020/12/G_22_23_web.pdf (ISCED 34).

Şekil 3: BÖE ve/veya üst düzey SMG programları için üst düzey yeterlilik çerçeveleri aracılığıyla teşvik edilen ELET'in ele alınmasıyla ilgili öğretmen yeterlilikleri (ISCED 1-34), 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, ELET'in ele alınmasıyla ilgili listelenen öğretmen yeterliklerinin BÖE için üst düzey yeterlik çerçeveleri ve/veya üst düzey eğitim yetkilileri tarafından sağlanan veya desteklenen (örneğin finansal olarak) SMG programları aracılığıyla teşvik edildiğini bildiren eğitim sistemlerinin sayısını gösterir (BÖE yeterlik çerçeveleri aracılığıyla teşvik edilen yeterliklere göre azalan sırada). Verilerin ülkelere özgü bir özeti ekte bulunabilir (Şekil 3A).

Avrupa ülkelerinin yarısından fazlasında, hem BÖE hem de SMG, **çeşitli öğrencilere eğitim verme ve kapsayıcı yaklaşımları teşvik etme, çok dilli ve çok kültürlü ortamlarda eğitim verme, olumlu bir okul iklimini teşvik etme ve öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimine ilişkin farkındalıkla** ilgili yeterlikleri teşvik eder. Bu tür öğretmen eğitimi ve yetiştirme programlarının örnekleri Bulgaristan ve Slovakya'da bulunabilir.

Öğretmen Mesleki Yeterliliklerinin Kazanılması için Devlet Gerekliliklerine ilişkin **Bulgaristan** Yönetmeliğine ⁽³¹⁾, göre, öğretmenlerin diğer hususların yanı sıra aşağıdaki yeterlilikleri geliştirmeleri gerekir.

- Etkili bir eğitim ortamı için bir kaynak olarak öğrencilerin farklılıklarının olumlu bir şekilde kabul edildiği koşullar ve ilişkiler yaratmak; sosyo-kültürel farklılıkları olan çocuklar arasında iş birliği içeren faaliyetler yürütmek; hoşgörü, saygı, empati gibi nitelikleri teşvik edecek yöntemler uygulamak.
- Farklı sosyo-kültürel topluluklardan gelen çocukların kültürleri, gelenekleri ve davranış kalıpları hakkında bilgi sahibi olmak ve çeşitliliği yansıtan, insanların cinsiyet, ırk, etnik köken ve milliyet, anadil, din, aile yapısı, sosyoekonomik grup, yaş ve farklı fiziksel ve bilişsel yeteneklerdeki farklılıklarına saygı ve takdiri teşvik eden faaliyetler yürütmek.
- Sınıflarda ve okullarda öğrencilerin kendilerini sakin ve güvende hissedecekleri ve potansiyellerini tam olarak geliştirebilecekleri uygun bir sosyo-psikolojik iklim yaratmak; özel eğitim ihtiyacı olan her çocuk ve öğrenci için uygun bir psikolojik iklim yaratmak.

⁽³¹⁾ Bkz.: https://web.mon.bg/upload/25218/nrdb-kvalifikacia-uchitel_050221.pdf.

- Çocukların bilişsel, motor ve duygusal gelişimlerini desteklemek için kararlılık göstermek; çocuklarla ve çocuklar arasındaki duygusal ilişkilerin dinamik bir modellemesini yapmak; yaşamda dinamik olarak gelişen durumlardan geçmek için gerekli olan kişisel ve sosyal yeterlilik çerçevesinde öğrencilerde nitelikler geliştirmek.

Slovakya'da, 2022/2023 eğitim-öğretim yılı öğretmen eğitim programları ve destekleyici faaliyetler kataloğu ⁽³²⁾ yukarıda belirtilen yeterliliklerle ilgili aşağıdaki eğitimleri içerir.

- Kapsayıcı bir sınıf, okul kültürü ve ortamı yaratmak; çocukların ve öğrencilerin çeşitliliğine saygı çerçevesinde eğitim faaliyetleri ve müfredat dışı eğitim için yenilikçi stratejiler geliştirmek.
- Okullarda ve okul tesislerinde eşit fırsatlar temelinde ve cinsiyet, köken, etnik, kültürel, din ve dil aidiyeti, ailelerin sosyoekonomik durumu, yaşam biçimi, sağlık ve duygusal durum, yetenek düzeyi veya herhangi bir çoğunluk veya azınlık sosyal grubuna ait olma temelinde ayrımcılık yapılmaksızın kapsayıcı eğitimin unsurlarını uygulamak; çok kültürlü ilişkileri teşvik etmek ve kapsayıcı bir okul kültürü yaratmak için Roman kültürünün özelliklerini bilmek.
- Herkesin ayrım gözetmeksizin güven, emniyet ve kabul gördüğü bir sınıf/grup ikliminin teşvik edilmesi; okullarda ve okul tesislerinde öğrencilere yönelik şiddetin ve zorbalığın önlenmesi ve ortadan kaldırılması.
- Okullarda ve okul tesislerinde uyuşturucu bağımlılığı ve diğer sosyo-patolojik olguların önlenmesi.

İncelenen ülkelerin yaklaşık üçte birinde, ulusal BÖE yeterlilik çerçeveleri ve biraz daha yaygın olarak SMG programları aracılığıyla teşvik edilen öğretmen yeterlilikleri, **farklı geçmişlerden gelen ebeveynler veya ailelerle iş birliği yapmak** ve **ELET risk faktörlerini teşhis etmekle** ilgilidir. Bu tür öğretmen eğitim ve öğretim programlarının örnekleri Polonya ve Macaristan'da bulunabilir.

Polonya Bilim ve Yüksek Eğitim Bakanlığının başlangıç öğretmen eğitimi programları için ulusal standartlara ilişkin yönetmeliği ⁽³³⁾ diğer hususların yanı sıra aşağıdaki öğretmen yeterliliklerini tanımlar.

- Öğretmen, öğrencileri, ebeveynlerini veya velilerini hedefleyen içerik ve faaliyetler açısından eğitim programları tasarlama ve uygulama yeteneğine sahiptir. Öğretmen, ebeveynleri veya velileri çocuklarının eğitim faaliyetlerine nasıl dahil edeceğini ve destekleyeceğini bilir. Öğretmen, öğrenciler ve ebeveynleri ya da velileri ile öğrencilerin gelişimi hakkında etkili bir diyalog kurabilir.
- Öğretmen, öğrencinin gelişimsel ve eğitimsel ihtiyaçlarını, bozukluklarını ve öğrenme güçlüklerini ve bunların kaynaklarını teşhis edebilir. İhmal edilmiş ve refakatsiz çocukların sorunlarını; göçmen kökenli çocukların okul durumlarını; kriz veya travmatik durumlardaki çocukların sorunlarını; çocuklar ve ergenler için riskleri: elektronik saldırganlık, bağımlılık ve gayri resmi gruplar ve gençlik alt kültürleriyle ilgili konular da dahil olmak üzere saldırganlık ve şiddet olgularını bilir ve anlar. Öğretmen, pedagojik uygulamalarda teşhis faaliyetlerinin nasıl tasarlanacağını ve yürütüleceğini; öğrencilere, ebeveynlerine veya vasilerine ve diğer öğretmenlere ve profesyonellere yönelik eğitimsel ve önleyici içerik ve faaliyetler açısından eğitimsel ve önleyici programların nasıl tasarlanacağını ve uygulanacağını bilir.

Macaristan'da, yukarıda belirtilen yeterliliklerle ilgili olan aşağıda verilen yeterlilikler de dahil olmak üzere ELET ile ilgili çeşitli akredite SMG programları ⁽³⁴⁾ mevcuttur.

- **Sınıfta performans geliştirici değerlendirme.** Katılımcılar, değerlendirme uygulaması ve okul terki arasındaki ilişki hakkında temel bilgiler edinir. Onlara, günlük pedagojik uygulamalarına dahil ederek öğrencilerin performansının artmasına ve dolayısıyla okul terkinin önlenmesine etkili bir şekilde katkıda bulunabilecek değerlendirme araçları öğretilir. Katılımcılar, öğrencilerin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunan yeterlilik modellerinin yanı sıra normatif ve ölçüt temelli öğrenme becerisi modelleri hakkında da bilgi sahibi olurlar. Katılımcılar, kendi değerlendirme araçlarını yansıtıcı ve eleştirel bir şekilde gözlemleyebilecek, yorumlayabilecek ve daha da geliştirebilecek, öğrenme-öğretme sürecinin planlanması, organizasyonu ve yönetimi sırasında tanısal değerlendirme araçlarını kullanabilecek ve değerlendirmede hangi boyutların ve araçların uygulanacağını bilinçli ve ilgili bir şekilde seçebileceklerdir. Kursun bir diğer amacı da katılımcıların öğrencilere karşı daha açık olmaları, onları karmaşık bir şekilde tanımları, çeşitliliğe değer vermeleri ve benzersiz öğrenme yollarını kabul etmeleridir.
- **ELET'i önlemek amacıyla ve kurumsal ortaklıklar geliştirerek karmaşık kurumsal gelişimi desteklemek.** Okul terkinin önlemek için, diğer paydaşların yanı sıra aileler, aileler tarafından temsil edilen topluluklar, okulun yerel bölgesinde faaliyet

⁽³²⁾ Bkz.: <https://mpc-edu.sk/pages/katalog-nivam-2022-2023.pdf>.

⁽³³⁾ Bkz.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001450>.

⁽³⁴⁾ Bkz.: <https://pedakkred.oh.gov.hu/pedakkred/Catalogue/CatalogueList.aspx>.

gösteren kiliseler, sivil ve spor dernekleri ile kurumsal (okul) iş birliği kilit öneme sahiptir. Bu SMG eğitiminin bir parçası olarak katılımcılar, ortaklıkların geliştirilmesi için bilinçli, hedef odaklı planlama yöntemleri ve koşulları ile planları izleme ve değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi edinirler. Ayrıca, ortaklıkların geliştirilmesi için ağ öğrenimi ve ağ iş birliğinin doğasında bulunan fırsatlar ve ortaklıkların geliştirilmesi ve okul terkinin önlenmesi için odaklanmış ağ iş birliği yöntemleri hakkında bilgi edinirler.

Avrupa genelinde BÖE ve SMG yoluyla en az teşvik edilen yeterlilikler, öğretmenlerin **kendi refah ve streslerini yönetme** ve **ELET'i önlemek için özel müdahaleler geliştirme** becerileriyle ilgilidir. Bu tür öğretmen eğitimi ve öğretim programlarının örnekleri Estonya ve Çekya'da bulunabilir.

Estonya'da öğretmenler için mesleki yeterlilik standartları ⁽³⁵⁾ aşağıdaki zorunlu yeterlilikleri (ELET'i önlemek için etkili müdahaleler geliştirmekle ilgili) içerir.

- Öğretmen, öğrenen(ler)e göre uzun ve kısa vadeli öğrenme hedefleri belirler; içeriği seçer ve etkinlikleri planlar; öğretme, öğrenme ve geri bildirim için uygun yöntemleri seçer; ve diğer uzmanlarla iş birliği içinde, özel eğitim ihtiyacı olan bir öğrenciyi destekleme ilkelerini ve öğrencilerin kapsamlı gelişimini dikkate alarak bireysel bir çalışma planı, davranış destek planı ve/veya gelişim planı hazırlar.
- Kendi refahını yönetme: öğretmen kendi fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığını gözlemler, değerlendirir ve değer verir, bunları dengede tutmaya çalışır; ve sorunlar ortaya çıktığında meslektaşlarından, danışmanlardan, yönetimden, destek uzmanlarından vb. yardım ister.

Çekya Ulusal Pedagoji Enstitüsü ⁽³⁶⁾, özellikle sosyal açıdan dezavantajlı öğrencilerin oranının yüksek olduğu okullarda fırsat eşitliğini teşvik etmeyi amaçlayan çeşitli hizmet içi öğretmen eğitimi türleri sunar. Mevcut kurslar, ELET'in önlenmesi ve okul içi ve dışındaki sorunlu davranışlar gibi risk faktörlerinin yönetilmesi için en etkili prosedürler hakkında eğitim içerir. Diğer kurslar öğretmenlik mesleğindeki tükenmişlik sorununu ele alır. Katılımcıların temel konuları (örneğin stres, tükenmişlik vb.) daha iyi anlamalarını, bu temel konuları kendi pedagojik uygulamalarında hayata geçirmelerini ve refahlarını sağlamak için kendi psiko-hijyenleri çerçevesinde önleyici bir şekilde ilerlemelerini amaçlar.

4. ELET riski altındaki öğrenciler için destek

ELET riski altındaki öğrenciler genellikle kişisel, sosyal, ekonomik, eğitimsel veya aile ile ilgili faktörlerle ilgili karmaşık ve çok yönlü dezavantajlardan etkilenir. Sonuç olarak, genellikle düşük akademik performansla başlayan, aşamalı bir eğitimden kopma süreci yaşayabilirler (Avrupa Komisyonu, 2015). Eğitim sisteminin belirli özelliklerine (sınıfta kalma veya erken takip gibi) ek olarak, öğrenci merkezlilik eksikliği, yetersiz destek ve ele alınmamış dezavantajlar gibi okul düzeyindeki faktörler, eğitimden erken ayrılma kararına katkıda bulunabilir (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2020).

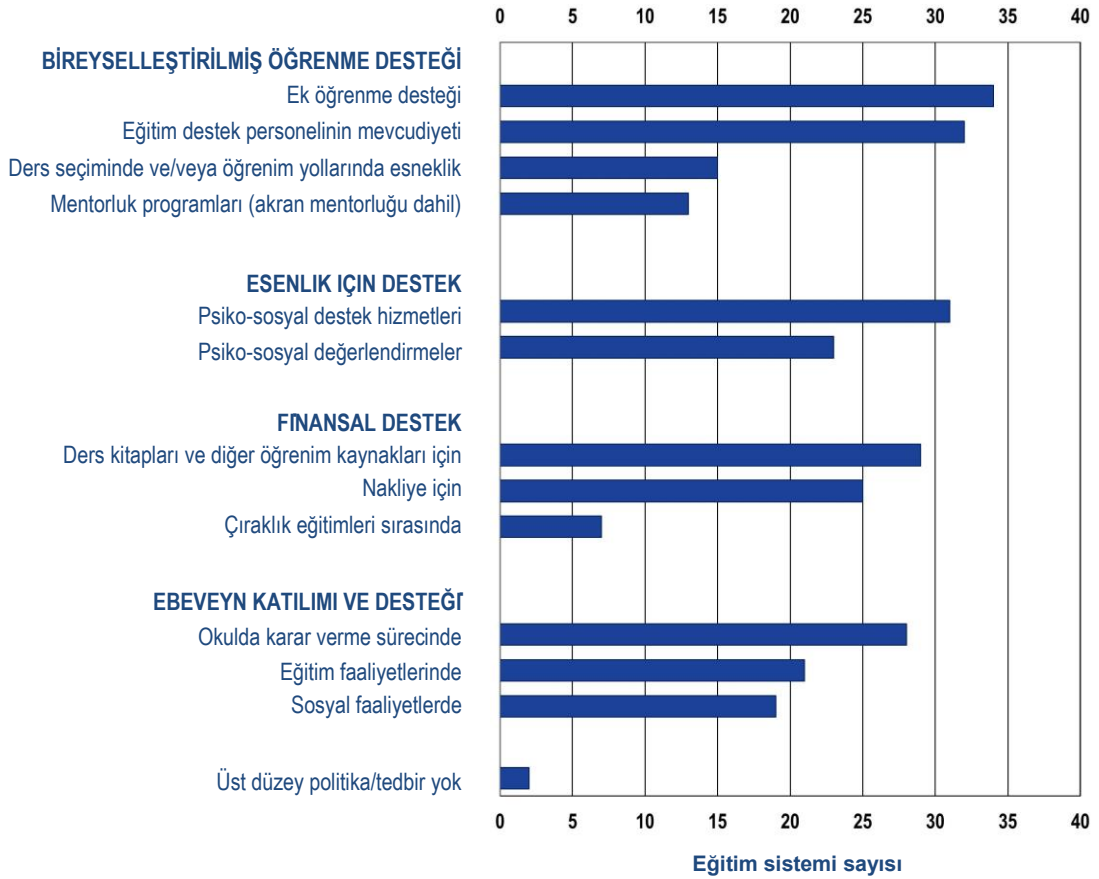
ELET riskini azaltmak için okullar, bazıları Şekil 4'te sunulan bir dizi önlem alabilir. Bu tedbirler arasında bireyselleştirilmiş öğrenme desteği, öğrencilerin refahı için destek, mali destek ve ebeveyn katılımı ve desteği sağlamaya yönelik eylemler yer alır. Aşağıdaki şekil, yukarıda belirtilen alanlarda ELET riski altındaki öğrencilere yardımcı olabilecek üst düzey politika ve tedbirleri bildiren eğitim sistemlerinin sayısına genel bir bakış sunar. Sadece birkaç eğitim sistemi, ELET riski taşıyan öğrencileri desteklemek için üst düzey bir politika veya önlem olmadığını, yani bu konuların okulların ve öğretmenlerin takdirine bağlı olarak ele alındığını bildirmiştir (ülkeye özgü bir genel bakış için ekteki Şekil 4A'ya bakınız). Bunlar arasında, okul terkiyle mücadele etmek için okulların ve belediyelerin birlikte hangi tedbirleri uygulayacağını bölgesel planların belirlediği Hollanda da yer alır ⁽³⁷⁾.

⁽³⁵⁾ Bkz.: https://www.kutsereregister.ee/ctrl/en/Standardid/vaata/10824233#standard_seotud_oppekavad.

⁽³⁶⁾ Bkz.: <https://www.npi.cz/>.

⁽³⁷⁾ Bkz.: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv/aanpak-voortijdig-schoolverlaten-vsv>.

Şekil 4: ELET riski altındaki öğrencilere yönelik desteğe ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, ELET riski altındaki öğrencileri destekleyebilecek bazı temel politikaların teşvik edildiğini bildiren Avrupa eğitim sistemlerinin sayısını gösterir (azalan sırayla). Verilerin ülkelere özgü bir özeti ekte bulunabilir (Şekil 4A).

Bireyselleştirilmiş öğrenme desteği, öğrenme güçlüğü çeken veya başarısızlık riski altında olan öğrenciler için çok önemlidir. Bu, okul yılı ve/veya tatil döneminde ek öğrenme desteği sağlanmasını, destek personelinin seferber edilmesini, akran danışmanlığı da dahil olmak üzere mentorluk programlarını ve ders ve/veya öğrenme yollarının seçiminde esnekliği içerebilir (Avrupa Komisyonu, 2013).

Avrupa genelinde, bu alandaki en belirgin ve yaygın olarak rapor edilen politikalar, **ek öğrenme desteğinin** teşvik edilmesi ve okullarda öğrencilere ek destek sağlayabilecek **eğitim destek personelinin mevcudiyetini** (yani öğretim asistanları, konuşma uzmanları, özel eğitim ihtiyaçları uzmanları, vb.) sağlamaya yönelik tedbirlerle ilgilidir. Bu alandaki diğer politikalar, örneğin **ders ve/veya öğrenme yollarının seçiminde esnekliği** artırmayı amaçlayanlar ve öğrenci desteği için **mentorluk programları** nispeten daha az ülkede rapor edilmiştir.

Örneğin **Belçika Flaman Topluluğu**, listelenen tüm bireyselleştirilmiş destek tedbirlerini rapor etmiştir. Öğrenci danışma merkezlerinde çalışan profesyonellerle iş birliği içinde öğretmenler tarafından tüm okul boyunca sağlanan desteğe ek olarak ⁽³⁸⁾, öğrenciler katılımcı öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarına odaklanan eğitimsel okul faaliyetleriyle boş zaman etkinliklerinin, sporların veya oyunların birleştirildiği 10 tam okul günü veya 20 yarım okul günü boyunca yaz okullarına katılabilirler. Özel eğitim gören öğrencilerin yalnızca 5 tam okul günü veya 10 yarım okul gününe katılmaları gerekir ⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Bkz.: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15236>.

⁽³⁹⁾ Bkz.: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/zomerscholen>.

Flaman eğitim sistemi, öğrencilerin müfredatlarına esnek bir şekilde yaklaşmalarına da izin verir ⁽⁴⁰⁾. Amaç, mümkün olduğunca çok sayıda öğrencinin eğitim yeterliliklerini elde etmesini sağlamaktır. Bunun birkaç örneği vardır. İlk olarak, Flaman yönetmelikleri okullara, örneğin öğrenme gücünü, özel eğitim ihtiyaçları ya da zihinsel yetenek gibi nedenlerle öğrencilere bir ya da daha fazla ders/konuyu çalışmaktan muafiyet tanıma imkanı sağlar. İkinci olarak, okullar hastalık veya özel eğitim ihtiyaçları olan öğrencileri barındırmak için müfredatı yayabilir. Son olarak, okullar öğrenci gruplarının ve bireysel öğrencilerin değerlendirilmesinde esneklik sağlayabilir. Öğrenci gruplarına gelince, öğrencileri bir okul yılının sonu yerine bir kademenin sonunda tutmak veya terfi ettirmek veya öğrencilerin erken mezun olmalarına izin vermek mümkündür. Bireysel öğrenciler için ise okullar, notları yetersiz olan bir öğrencinin değerlendirilmesini bir dönemin sonuna erteleyebilir.

Esnek öğrenme yolları sadece okul düzeyinde değil, aynı zamanda 'kesintisiz esnek yol' (*naadloos flexibele trajecten*) ⁽⁴¹⁾ ve 'geçiş yolları' (*transitietrajecten*) ⁽⁴²⁾ gibi okul-dışı yollarda da mümkündür. Bu girişimler Flanders hükümeti tarafından desteklenir ve her okul tarafından kullanılabilir. Kesintisiz esnek yollar, okula bağlılığı teşvik ederek, zorlukların üstesinden gelerek ve öğrenci motivasyonunu artırarak ortaöğretimde ELET ile mücadele etmeyi amaçlayan yollardır. Bunlar, bireyler veya öğrenci grupları için geçici yoğun danışmanlık gerektirir ve bir öğrenciyi, bir grup öğrenciyi, öğretmenleri, ekipleri ve/veya okulları desteklemek için kullanılabilir.

Flaman hükümetinin ayrıca Vlaamse Scholierenkoepel ile 'The conflixers' ⁽⁴³⁾ adlı akran arabuluculuğu üzerine bir projenin geliştirilmesini içeren bir iş birliği anlaşması vardır. Projenin amacı, gerektiğinde diğer öğrencilere destek olan öğrencilerin ('conflixers' olarak adlandırılan) atanmasıdır. Her okul, 'confluxer'ların diğer öğrencilere ne tür bir destek sağlayabileceğini bağımsız olarak belirler. Bir arkadaş, gizli bir danışman, arabulucu vb. olabilirler. Okullar projede yer almak isteyip istemediklerine karar vermekte özgürdür.

Çocukların ve gençlerin bilgi ve becerilerinin yanı sıra, yetişkinliğe giden yolda karşılaştıkları gelişmeler, zorluklar ve geçişlerde başarılı bir şekilde yol almalarına yardımcı olmak için güçlü sosyal ve duygusal yeterlilikler geliştirmeleri de gerekir. Aslında eğitimin ve okulların, öğrencilerin akademik başarılarını geliştirmenin ötesine geçerek zihinsel refahlarına daha aktif bir şekilde katkıda bulunmaları ve olumsuz duygusal deneyimler yaşamış olanlara sosyal ve duygusal destek sağlamaları gerektiği giderek daha fazla kabul görmektedir (Cefai, Simões ve Caravita, 2021).

Şekil 4'te gösterildiği gibi, çoğu Avrupa ülkesi, öğrencilerin refahını ve ruh sağlığını desteklemek için **psikososyal hizmetlerin** kullanılabilirliğini teşvik eden üst düzey politikalara sahip olduğunu bildirir. Bunlar genellikle rehberlik ve sosyal ve duygusal destek sağlama konusunda uzmanlaşmış okul danışmanlık hizmetleri tarafından sunulur. Daha az sayıda ülke, öğrencilerin **psikososyal değerlendirmesi** için üst düzey kılavuzlara veya araçlara sahip olduğunu bildirir.

Örneğin Kıbrıs'ta, üst düzey politikalar, okulların bir öğrencinin öğrenmeyi ve işlevsel duygusal gelişimi engelleyen engelleri olduğunu tespit ettiğinde, bakanlık tarafından sağlanan öğrencileri desteklemek için ulusal bir araç olan 'Öğrenme, duygusal ve diğer sorunları olan çocukların belirlenmesi ve desteklenmesi mekanizmasını' takip etmeleri gerektiğini belirler. Bu mekanizma aracılığıyla, bir öğrencinin yardıma ihtiyacı olduğu tespit edilir edilmez, ebeveynler bilgilendirilir ve öğrencinin sosyal ve duygusal ihtiyaçlarının karşılanması için okulla iş birliği yapılır. Sistemik hedefler belirlenir ve her iki taraf da bu hedefler doğrultusunda çalışır. İlerleme sistematik olarak izlenir ve makul bir sürenin ardından ve tüm çabalara rağmen zorluklar devam ederse, eğitim psikologları daha yoğun bir şekilde müdahale eder ve öğretmenlere ve ebeveynlere rehberlik ve danışmanlık sağlar. Sürecin önemli bir parçası da öğrencinin psikolojik değerlendirmesidir. Sosyal ve duygusal bir zorluk için tanı kriterlerini karşılıyorsa, eğitim psikoloğu öğrenciyi bir klinik psikoloğa veya çocuk ve ergen psikiyatristine ve gerekirse Özel Eğitim Bölge Komitesi'ne yönlendirir ⁽⁴⁴⁾.

Hedeflenen eğitimsel, sosyal ve psikolojik destek ihtiyacına ek olarak, okulu erken bırakmaya ilişkin 2011 Konsey tavsiye kararı ⁽⁴⁵⁾, okulu erken bırakmalarına neden olabilecek maddi zorluklar yaşayan gençlere yönelik mali destek ihtiyacını kabul eder. Bu mali destek, eğitimin finansal maliyetlerini

⁽⁴⁰⁾ Bkz.: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijs-op-maat-differentiatie-in-de-klas-en-op-school>.

⁽⁴¹⁾ Bkz.: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/samen-tegen-schooluitval/leerrecht/naft-naadloze-flexibele-trajecten>.

⁽⁴²⁾ Bkz.: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/directies-administraties-en-besturen/projecten-in-samenwerking-met-esf/transitietrajecten>; ve <https://www.gtb.be/wat-doet-gtb/voor-werkzoekenden/transitietrajecten>.

⁽⁴³⁾ Bkz.: <https://www.deconfluxers.be/de-confluxers>.

⁽⁴⁴⁾ Bkz.: http://www.moec.gov.cy/edu_psychology/orama_apostoli.html ve <http://www.moec.gov.cy/ysea/>.

⁽⁴⁵⁾ Okuldan erken ayrılmanın azaltılmasına yönelik politikalara ilişkin 28 Haziran 2011 tarihli Konsey Tavsiye Kararı. OJ C 191, 1.7.2011, s. 1-6.

(örneğin ders kitapları ve diğer öğrenme kaynakları, ulaşım, çıraklıkla ilgili maliyetler) karşılamak için kullanılabilir ve örneğin okula düzenli devam etmeye dayalı olarak şartlı bir şekilde sağlanabilir.

Şekil 4, çoğu üst düzey eğitim yetkilisinin **ders kitapları ve diğer önemli öğrenme kaynakları ile ulaşım masrafları** için mali destek sağladığını bildirdiğini gösterir. **Çıraklık bağlamında ortaya çıkan maliyetleri** karşılamak için mali destek az sayıda ülkede rapor edilir.

Örneğin **Avusturya**'da okul kitapları, aile destek yasası ⁽⁴⁶⁾ tarafından düzenlenen ve 'okul kitabı girişi' olarak adlandırılan girişimin bir parçası olarak öğrencilere sunulur. Okul kitabı girişiminin amacı, öğrencilere gerekli öğrenme materyallerini sağlamak ve ebeveynler üzerindeki mali yükü hafifletmektir.

Buna ek olarak, aile yardımı ödenen öğrenciler ve çıraklar ücretsiz ulaşım için başvurabilirler (bu da aile destek yasası tarafından düzenlenir). Ücretsiz seyahat, ikamet yeri ile okul veya eğitim şirketi arasındaki mesafe için geçerlidir. Toplu taşıma araçlarının mevcut olmaması halinde, okul veya ev seyahat ödeneği için başvuruda bulunmak mümkündür.

Ebeveyn katılımı, son olarak, eğitimde başarı için bir diğer kilit faktördür. Ebeveynlerle iletişimi güçlendirmek, okul faaliyetleri ve karar alma süreçleri bağlamında iş birliklerini pekiştirmek ve okullar ile ebeveynler arasında ortaklıklar oluşturmak öğrenciler arasında öğrenme motivasyonunu artırabilir (Downes, Nairz-Wirth ve Rusinaité, 2017). Dahası, ebeveyn katılımı, öğrencilerin ruh sağlığını ve refahını artırmak ve bir tutarlılık ve aidiyet duygusu yaşamalarına yardımcı olmak için etkili müdahalelerin temel bir bileşeni olarak kabul edilir (Cefai, Simões ve Caravita, 2021).

Şekil 4'te görüldüğü gibi, veli katılımı ve desteği konusunda en yaygın olarak bildirilen politikalar, velilerin **okul karar alma** süreçlerine katılımını teşvik eder. Nispeten daha az bildirilen politikalar ise ebeveynlerin **eğitim ve sosyal faaliyetlere** katılımını teşvik eden politikalar. Yukarıda bahsedilen destek politikaları çoğunlukla okul başarısızlığı ve ELET riski altındaki öğrencileri hedef alırken, ebeveyn katılımı ve desteğine ilişkin politikaların ELET'e özgü olmadığı belirtilmelidir. Bunlar daha ziyade eğitim camiasının farklı üyeleri arasında bir diyalog kurulmasını sağlamayı ve böylece tüm öğrencilerin potansiyellerini geliştirebilecekleri olumlu bir okul iklimini teşvik etmeyi amaçlar.

Örneğin **Almanya**'da 'okul birliği' (*Schulkonferenz*), okul müdürü ve öğretmenler, öğrenciler ve veliler ile varsa dış iş birliği ortakları arasındaki iş birliğini yöneten genel bir okul organıdır. Her bir *eyalette* farklı şekillerde oluşturulur ⁽⁴⁷⁾. Bazen öğretmenler, veliler ve öğrenciler okul birliğinde eşit sayıda temsil edilirken bazen de öğretmenler ve/veya veliler daha güçlü bir şekilde temsil edilir. Çoğu durumda, bu organ okul yaşamının ve öğretimin düzenlenmesi, öğrenci güvenliği (yol güvenliği ve okul binalarındaki olaylar dahil) ve okul dışında ancak okul gözetiminde etkinliklerin düzenlenmesi (örneğin okul ortaklıkları, okul gezileri, fabrika ve müze ziyaretleri) ile ilgilidir.

Düşük performanslı öğrencilerin, özellikle de göçmen kökenli öğrencilerin başarılı bir şekilde bireysel olarak desteklenmesi için, eğitim ortakları olarak ebeveynlerle yakın iş birliği merkezi bir rol oynar. Velilerle iş birliği, projeler, veli kursları (örneğin ilköğretimde 'Anne Almanca öğreniyor') veya öğrenci-öğretmen-veli görüşmeleri yoluyla gerçekleşir.

5. Okul içinde ve çevresinde çoklu disiplinli destek ekipleri

Eğitim sistemleri, tüm öğrencilerin gelişebileceği teşvik edici öğrenme ortamları sağlamayı amaçlamalıdır. Bu, öğrencilerin motivasyonunu, ilerlemesini ve eğitim başarısını destekleyecek tedbirlerin teşvik edilmesini içerir. Ayrıca, öğrenciler öğrenme güçlükleri veya okuldan ayrılma belirtileri gösterdiğinde okulların hızlı tepki vermesi gerektiği anlamına gelir (Avrupa Komisyonu, 2015).

Okuldan erken ayrılmanın azaltılması ve okulda başarının teşvik edilmesine ilişkin 2015 Konsey kararları, 'okuldan erken ayrılma riski taşıyan öğrenciler için mentorluk, danışmanlık ve psikolojik destek de dahil olmak üzere sistematik destek çerçevelerinin yanı sıra ana dil(ler)i, eğitim dil(ler)i

⁽⁴⁶⁾ Bkz.: <https://www.jusline.at/gesetz/famlaq/gesamt>.

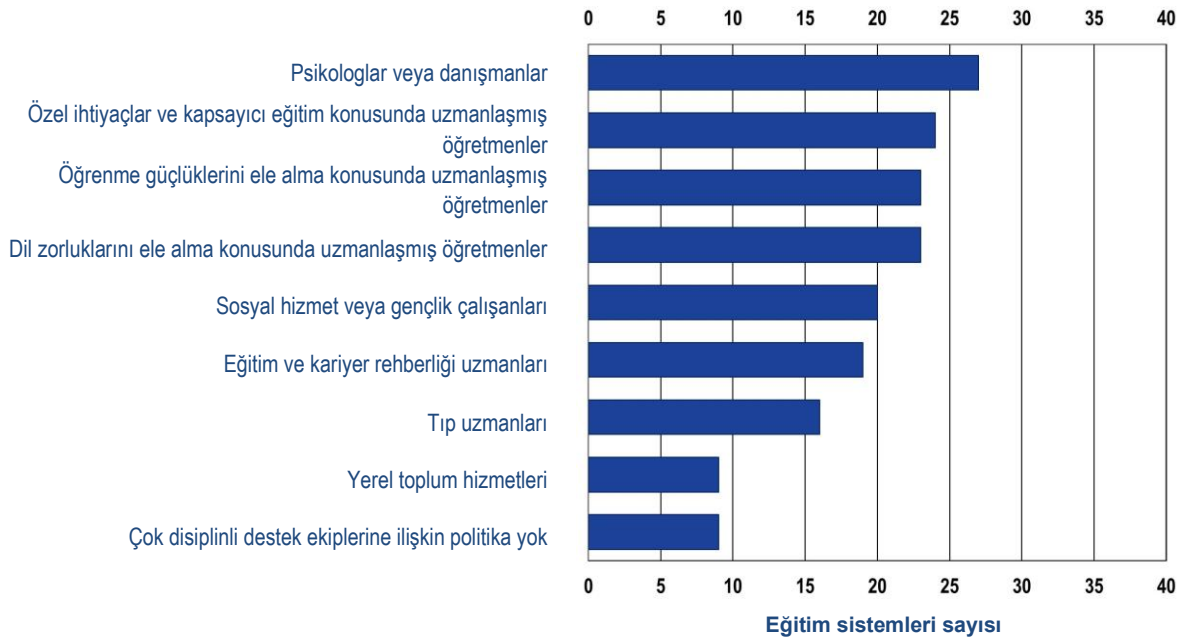
⁽⁴⁷⁾ Örneğin Bkz.: <https://www.schulministerium.nrw/schule-bildung/schulleben/schulmitwirkung>.

olmayan öğrenciler için ek destek olasılığı' (48) çağrısında bulunur. Bu bağlamda araştırmalar, öğrenciler ve aileleriyle çalışan çeşitli hizmetler arasındaki ufulanmayı ve sorumluluğun dağılmasını en aza indirme ihtiyacını vurgular. Birden fazla kurumdan, okullarda veya okullarla birlikte çalışan ve hızla hedeflenen müdahale önlemleri sağlayan multidisipliner destek ekiplerine geçiş, ELET riski altındaki öğrencilerin karmaşık ihtiyaçlarını ele almak için profesyonellerden koordineli bir stratejik yanıt sağlayabilir (Edwards ve Downes, 2013; Downes, 2016).

Çoklu disiplinli ekiplerin çalışmaları okul yönetimi, öğretmenler ve ebeveynlerle yakın iş birliği içinde gerçekleşir. Dil ve öğrenme güçlükleriyle başa çıkma konusunda uzmanlaşmış öğretmenler, özel ihtiyaçlar ve kapsayıcı eğitim konusunda uzmanlaşmış öğretmenler, psikologlar, danışmanlar, tıp uzmanları, eğitim ve kariyer rehberliği uzmanları, sosyal hizmet veya gençlik çalışanları, yerel toplum hizmetleri gibi çeşitli profesyonellerin katkılarını içerir (Downes, Nairz-Wirth ve Rusinaité, 2017).

Şekil 5, üst düzey politikalara göre çoklu disiplinli destek ekiplerinin bir parçası olması gereken profesyonellere genel bir bakış sunar (ülkeye özgü genel bakış için ekteki Şekil 5A'ya da bakınız). Ülkelerin yarısından fazlasının **psikologların/danışmanların, özel ihtiyaçlar ve kapsayıcı eğitim konusunda uzmanlaşmış öğretmenlerin, öğrenme ve/veya dil zorlukları konusunda uzmanlaşmış öğretmenlerin** ve sosyal hizmet veya gençlik çalışanlarının katılımını sağlamayı amaçladığını gösterir. Eğitim sistemlerinin yaklaşık üçte biri **eğitim ve kariyer rehberliği uzmanlarının** ve/veya **tıp uzmanlarının** çoklu disiplinli destek ekiplerine dahil edilmesini teşvik eder. Sadece birkaç ülke **yerel toplum hizmeti uzmanlarının** katılımını teşvik eder. Dokuz eğitim sisteminde, çoklu disiplinli destek ekipleriyle ilgili üst düzey politikalar bulunmaz. Ancak multidisipliner destek ekipleri okul düzeyinde faaliyet gösterebilir.

Şekil 5: Üst düzey politikalara göre okullarda ve çevresinde çoklu disiplinli destek ekiplerinde yer alan profesyoneller/hizmetler (ISCED 1-34), 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, ELET riski altındaki öğrencileri destekleyen multidisipliner ekiplerin bir parçası olarak listelenen profesyonellerin / hizmetlerin katılımını teşvik eden politikaları bildiren Avrupa eğitim sistemlerinin sayısını gösterir (azalan sırada). Verilerin ülkelere özgü bir genel görünümü ekte bulunabilir (Şekil 5A).

(48) Okuldan erken ayrılmanın azaltılmasına yönelik politikalara ilişkin 28 Haziran 2011 tarihli Konsey Tavsiye Kararı. OJ C 191, 1.7.2011, s. 1-6.

Çoklu disiplinli destek ekiplerinin ana görevi genellikle öğrencilerin bireysel durumlarını ve zorluklarını analiz etmek ve hızlı, kişiselleştirilmiş yardım sunmak etrafında dönmektedir. Bulgaristan⁽⁴⁹⁾, İspanya⁽⁵⁰⁾, Fransa⁽⁵¹⁾ and Macaristan⁽⁵²⁾ gibi birkaç ülkede, bu ekiplerin çalışmaları okulu bırakma riski olan öğrencilere açık bir şekilde odaklanmayı içerir. Malta, Portekiz ve Slovakya gibi diğer eğitim sistemlerinde (aşağıdaki ülke örneklerine bakınız), çoklu disiplinli destek ekipleri okulların tüm öğrenciler için kapsayıcı eğitim uygulamalarına yardımcı olur.

Malta'da 2019 yılında okullarda kapsayıcı eğitime ilişkin bir politika yayınlanmıştır⁽⁵³⁾. Bu politikanın kriterlerinden biri, tüm eğitimcilerin çeşitliliği daha iyi temsil eden ve çeşitliliğe daha duyarlı olan ve esnek öğrenme ortamlarını teşvik eden etkili öğretim yaklaşımları kullanmaları gerektiğini ifade eder. Bu kritere ulaşmak için aşağıdaki üç hedef önerilir.

- Gerekli bireyselleştirilmiş eğitim planlamasının öğrencileri, velileri, eğitimcileri ve profesyonelleri, öğrencinin performans düzeyine göre bir müfredat programının tasarımında bir araya getiren, tüm farklı öğrenciler için anlamlı ve uygun şekilde zorlayıcı öğretim ve öğrenme etkinliklerini aktif, bağımsız ve iş birliği öğrenme fırsatları aracılığıyla oluşturmak
- Bir ekip yaklaşımının benimsendiği iş birliği öğretim ve öğrenmeyi uygulamak. Öğretmenler, diğer eğitimciler, ebeveynler ve disiplinler arası profesyonellerle birlikte öğrencilerle birlikte çalışır.
- Öğrenmenin önündeki engelleri (kısa vadeli veya daha önemli, eğitimsel ve/veya sosyal engeller) belirlemek ve zorlukları azaltmak için sosyal hizmet uzmanları, psikososyal ekip, kaynaştırma uzmanları, okul psikologları ve diğer profesyonellerden destek dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere uygun desteği uygulamak.

Portekiz'de öğrenmeyi ve kapsayıcılığı destekleyen okul mekanizmaları arasında Kapsayıcı Eğitim için Çok Disiplinli Destek Ekipleri (EMAEI) ve Öğrenme Destek Merkezleri (CAA) yer alır. 2018'de çıkarılan bir Kanun Hükmünde Kararname⁽⁵⁴⁾ ile oluşturulan EMAEI, okullardaki öğrencilerin çeşitliliğinin katma değer olarak tanınmasını, bu çeşitlilikle başa çıkmanın yollarını bulmayı, öğretim süreçlerini her öğrencinin bireysel özelliklerine ve koşullarına uyarlamayı, herkesin öğrenebilmesi ve eğitim topluluğunun yaşamına katılabilmesi için okulların elindeki kaynakları harekete geçirmeyi vb. geliştirir. Bu yapı, her öğrencinin müfredata ve temel beceri ve yeterliliklere erişimini sağlama ve eğitimsel gelişim ve başarılarını teşvik etmek amacıyla, öğrencilerin karşılaşabileceği öğrenme engellerini tespit etmede ve bunların üstesinden gelmek için stratejiler önermede sınıf konseylerini destekler.

Slovakya'da ulusal mevzuat⁽⁵⁵⁾ okul müdürlerini, temel görevleri arasında kapsayıcı eğitimin geliştirilmesinin koordinasyonu; danışmanlık merkezleri ve benzeri kuruluşlarla iş birliği; öğrencilere ve velilere danışmanlık ve öğretim personeline metodik destek sağlanması ve okul eğitim programının oluşturulmasına katılımın yer aldığı bir okul destek ekibi oluşturmaya teşvik eder. Okul destek ekibinin üyeleri, ilgili okulun profesyonel çalışanlarıdır. Diğer öğretim personeli de okul destek ekibinin üyesi olabilir. Bunlar arasında okul psikologları, konuşma terapistleri, özel pedagoglar ve iyileştirici pedagoglar, sosyal pedagoglar, eğitim danışmanları ve kariyer danışmanları yer alır.

6. Kariyer eğitimi ve rehberliği

Kariyer eğitimi ve rehberliğinin ELET'i önlemedeki rolü yaygın olarak kabul edilir. Öğrencilerin güçlü yönlerini ve sahip oldukları farklı eğitim seçenekleri ile istihdam olanaklarını anlamalarına yardımcı olmak, onlara bilinçli eğitim ve kariyer seçimleri yapmak için ihtiyaç duydukları bilgileri sağlar (Avrupa Komisyonu, 2013). Bir kariyer planına sahip olmak da öğrencilerin okulda kalma ve eğitime daha olumlu bir şekilde katılma olasılığını artırır (Avrupa Komisyonu, 2015).

⁽⁴⁹⁾ Bkz.: <https://lex.bg/en/laws/ldoc/2137184744>.

⁽⁵⁰⁾ Bkz.. ulusal mevzuat: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-3834#a42>; ve özerk topluluk düzeyinde düzenleyici gelişim örneği: [https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion_pc.jsp?sig=005413/2021&L=1#:~:text=a\)%20Cooperar%20en%20la%20plani%20ficaci%C3%B3n,diversidad%20de%20todo%20el%20alumnado](https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion_pc.jsp?sig=005413/2021&L=1#:~:text=a)%20Cooperar%20en%20la%20plani%20ficaci%C3%B3n,diversidad%20de%20todo%20el%20alumnado).

⁽⁵¹⁾ Bkz.: <https://eduscol.education.fr/907/prevention-du-decrochage-scolaire>.

⁽⁵²⁾ Bkz.: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700031.tv>; <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200048.emm>.

⁽⁵³⁾ Bkz.: https://meae.gov.mt/en/Public_Consultations/MEDE/Documents/A%20Policy%20on%20Inclusive%20Education%20in%20Schools%20-%20Route%20to%20Quality%20Inclusion%E2%80%8B.pdf.

⁽⁵⁴⁾ Bkz.: https://meae.gov.mt/en/Public_Consultations/MEDE/Documents/A%20Policy%20on%20Inclusive%20Education%20in%20Schools%20-%20Route%20to%20Quality%20Inclusion%E2%80%8B.pdf.

⁽⁵⁵⁾ Bkz.: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/138/#paragraf-84a>.

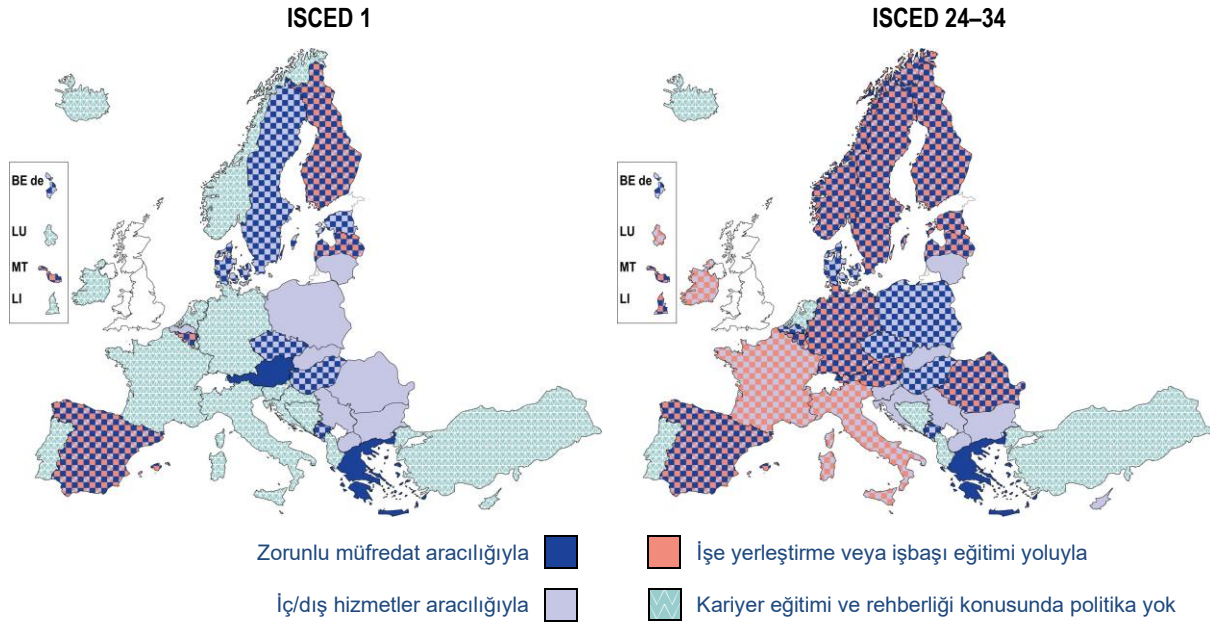
Kariyer eğitimi ve rehberliği, eğitim ve öğretimin düzenli bir parçasını oluşturmaldır. Müfredatın zorunlu bir parçası olarak öğretilir (ayrı bir ders olarak, diğer derslere entegre edilerek veya müfredatlar arası bir konu olarak). Erken başlamalıdır (yani ilköğretimde başlamalı ve kilit geçiş noktalarında yoğunlaşmalıdır), örneğin bir eğitim seviyesinden veya formundan diğerine, böylece gençlerin eğitimlerindeki ve öğrenme ile profesyonel dünya arasındaki bağlantıları görmelerine yardımcı olmak için bir köprü görevi görmelidir (Cedefop, Avrupa Komisyonu, ETF, ILO, OECD, UNESCO, 2021).

Rehberliğin sadece bilgi sağlamanın ötesine geçmesi ve bireye ve onun özel ihtiyaç ve koşullarına odaklanması da önemlidir. Okul içi veya dışı rehberlik hizmetleri tarafından sağlanan bireyselleştirilmiş kariyer rehberliği, öğrencilerle doğrudan ve ilgili bir şekilde konuşabilir ve öğrencilere kariyerle ilgili faaliyetlerin yüksek derecede sahiplenilmesini sağlayabilir (Nouwen vd., 2016).

Etkili kariyer eğitimi ve rehberliği, işe yerleştirme/staj veya işbaşı eğitimi de dâhil olmak üzere çok çeşitli müfredat ve müfredat dışı faaliyetleri bir araya getirme eğilimindedir (Avrupa Komisyonu, 2015). Öğrencilere henüz okuldayken gelecekteki potansiyel iş yerlerini keşfetme veya deneyimleme fırsatı vermek, onlara güçlü öğrenme fırsatları sağlar. Aslında, öğrencilerin sınıf deneyimlerini iş talepleri hakkında edindikleri anlayışla ilişkilendirmelerine yardımcı olduğu için daha iyi eğitim çıktılarıyla ilişkilidir (Cedefop, Avrupa Komisyonu, ETF, ILO, OECD, UNESCO, 2021).

Şekil 6, okullarda kariyer eğitimi ve rehberliği sağlanmasıyla ilgili üst düzey politikaları sunar. Özellikle, kariyer eğitimi ve rehberliğinin müfredatın zorunlu bir parçası olarak mı, okullar bünyesinde veya okullarla iş birliği içinde çalışan rehberlik hizmetleri yoluyla mı yoksa iş deneyimi kazanma fırsatları, yani yerleştirmeler veya iş gölgeleme yoluyla mı teşvik edildiğini gösterir.

Şekil 6: Okullarda kariyer eğitimi ve rehberliği sağlanmasına ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Ülkeye özgü notlar

Danimarka ve Yunanistan: müfredat yoluyla öğretilen kariyer eğitimi ve rehberliği sadece ISCED 1 ve 24 için geçerlidir.

İrlanda: harici kariyer eğitimi ve rehberlik hizmetleri sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Fransa: işe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 24 için geçerlidir.

Hırvatistan: kurum içi kariyer eğitimi ve rehberlik hizmetleri sadece ISCED 34 için geçerlidir.

İtalya: işe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Romanya ve Norveç: müfredat yoluyla öğretilen kariyer eğitimi ve rehberliği sadece ISCED 24 için geçerlidir. İşe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Veriler, Avrupa genelinde bu politikaların ilköğretim düzeyinden ziyade ortaöğretim düzeyiyle daha sık ilgilendiğini gösterir. Yine de, eğitim sisteminin yarısı **kariyer eğitimi** ve ilköğretim düzeyinde **rehberliğinin uzmanlaşmış hizmetler yoluyla** teşvik edilmesi gerektiğini kabul eder ve yaklaşık üçte biri kariyer eğitimi ve rehberliğinin **ilköğretim müfredatının bir parçası olarak** öğretildiğini bildirir.

Örneğin, **İspanya**'da politikalar ⁽⁵⁶⁾ ilköğretimde rehberlik ve öğretici faaliyetlerin öğrencilerin bireysel ve toplu eğitim sürecine eşlik etmesi gerektiğini ortaya koyar. Tüm ilköğretim (ve ortaöğretim) okullarında rehberlik ekipleri veya bölümleri bulunur. Eğitsel rehberlik ekipleri (çok disiplinli ekipler), cinsiyet perspektifini içeren ve tüm öğrencilerin çeşitliliğini dikkate alan eğitsel ve mesleki rehberlik faaliyetlerinin ve öğretici faaliyetlerin planlanması, koordinasyonu, geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde iş birliği yapar. Ayrıca, harici rehberlik hizmetleri - 'eşlik ve rehberlik hizmeti birimleri' - ilk ve orta öğretimdeki en savunmasız öğrencilere, başarısızlığı önlemek ve diğer profesyonellerle iş birliği içinde öğrenmelerini ve okul başarılarını teşvik etmek için eğitim yollarında eşlik eder ⁽⁵⁷⁾. Bu birimler okul tekrarı ve/veya eğitim sisteminden erken ayrılma riski taşıyan öğrencilere eşlik eder ve rehberlik eder; okul bölgelerinde veya ilçelerde bulunurlar, eğitim idarelerinin eğitim ve psiko-pedagojik rehberlik ekiplerinin bölgesel organizasyonuna katılırlar ve kırsal bölgelerdeki öğrenci kitlesinin ihtiyaçlarını dikkate alırlar.

Beş eğitim sistemi, Belçika Fransız Topluluğu ⁽⁵⁸⁾, İspanya ⁽⁵⁹⁾, Letonya ⁽⁶⁰⁾, Malta ⁽⁶¹⁾ ve Finlandiya (aşağıdaki ülke örneğine bakınız), halihazırda ilköğretim düzeyinde somut ilk **iş deneyimleri** yoluyla kariyer eğitimi ve rehberliğini teşvik eden politikalara sahip olduklarını bildirmektedir.

Finlandiya'da, ulusal çekirdek müfredat aracılığıyla teşvik edilen çapraz becerilerden biri 'Çalışma hayatı yeterliliği ve girişimcilik'tir ⁽⁶²⁾. Bu, öğrencilerin sistematik ve ısrarlı bir şekilde çalışmalarına ve eylemleri için daha fazla sorumluluk almalarına rehberlik edildiği anlamına gelir. Güçlü yönlerinin farkına varmaları ve farklı şeylere ilgi duymaları konusunda teşvik edilirler. Öğrencilerin iş, farklı meslekler ve başkaları için çalışma deneyimleri edindikleri faaliyetler okul çalışmalarına dahil edilir. Bu faaliyetler arasında okul içinde iş deneyimi, okulun yakınında bulunan şirket ve kuruluşlarla iş birliği projeleri, mentorluk ve akran arabuluculuğu veya akran destekçisi olarak hareket etme yer alabilir. Öğrenciler inisiyatif almaya ve girişimci olmaya teşvik edilir ve çalışmanın ve girişimciliğin yaşamdaki ve toplumdaki önemini görmeleri için yönlendirilir.

Ortaöğretim düzeyinde, çoğu eğitim sistemi kariyer eğitimi ve rehberliğini iç veya dış hizmetler yoluyla teşvik eder ve bunların yarısından biraz fazlası bunun müfredatın zorunlu bir parçası olarak öğretildiğini bildirir. Çoğu durumda, bu aynı zamanda işe yerleştirmeleri veya işbaşı eğitim deneyimlerini de içerir.

Örneğin **İsveç**'te Eğitim Yasası ⁽⁶³⁾ tüm öğrencilerin gelecekteki eğitim ve mesleki faaliyetlerini seçmeden önce okulları ve/veya rehberlik hizmetleri aracılığıyla çalışma ve kariyer rehberliğine erişimlerinin olması gerektiğini belirtir. İşe yerleştirme ve işbaşı eğitimi ile ilgili olarak, pratik çalışma hayatı oryantasyonu 8. sınıfta zorunludur. ISCED 34 seviyesindeki mesleki programlarda mesleki eğitim zorunludur, ancak yükseköğretime hazırlık programları için isteğe bağlıdır.

Eğitim sistemlerinin sadece küçük bir kısmı, ortaöğretim düzeyinde kariyer eğitimi ve rehberliği konusunda üst düzey politikalar olmadığını bildirir ve bu, okul düzeyinde kararlaştırılabilecek ve uygulanabilecek bir şeydir.

⁽⁵⁶⁾ Bkz.: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3296>.

⁽⁵⁷⁾ Bkz.: <https://www.educacionyfp.gob.es/mc/sgctie/cooperacion-territorial/programas-cooperacion/uao.html>.

⁽⁵⁸⁾ Bkz.: <http://www.enseignement.be/index.php?page=28597&navi=4920>.

⁽⁵⁹⁾ Bkz.: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-7899#a30>.

⁽⁶⁰⁾ Bkz.: <https://enudiena.lv/skolotajiem/>.

⁽⁶¹⁾ Bkz.: <https://euroguidance.gov.mt/wp-content/uploads/2019/09/CEE-Policy-May-2019-.pdf>.

⁽⁶²⁾ Bkz.: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetusuunnitelman_perusteet_2014.pdf.

⁽⁶³⁾ Bkz.: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800#K2.

ANA BULGULAR

Bu rapor, ELET'i azaltmayı amaçlayan üst düzey politikalar ve önlemler (yönetmelikler, öneriler, eylemler (izleme ve değerlendirme dahil) ve/veya üst düzey eğitim otoriteleri tarafından sağlanan fonlar) sunar.

Aşağıda, raporda ele alınan altı temel politika alanıyla ilgili bazı ana bulgular yer alır.

1. ELET'i önlemek için erken uyarı sistemleri

Sadece 10 Avrupa ülkesi ELET'i önlemek için erken uyarı sistemlerini teşvik eden politikalara sahiptir. Daha az sayıda ülke, eğitim ve öğretimden erken ayrılma riski taşıyan öğrencileri izlemek ve desteklemek için okulları okul rehberlik ve danışmanlık hizmetleriyle iş birliği yapmaya teşvik eden politikalara sahip olduğunu ve diğer bazı eğitim sistemleri, ELET'i önlemek için esas olarak öğrenci devamsızlığını izlemeye odaklanan politikalara sahip olduğunu bildirmiştir.

2. Okullarda zorbalık ve şiddetin önlenmesi

Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık üçte ikisi, zorbalık ve şiddeti önleme tedbirlerinin okul kalite güvencesi kriterlerinde dikkate alındığını bildirmektedir. Bu ülkeler arasında, okulları zorbalık ve şiddeti önleme tedbirlerini dış değerlendirmelerde dikkate almak yerine iç değerlendirmelerde veya okul gelişim planları oluştururken dikkate almaya teşvik edenlerin sayısı biraz daha fazladır.

3. ELET konusunda öğretmen eğitimi ve öğretimi

Üst düzey eğitim yetkilileri genellikle öğretmenlerin çeşitli öğrencilere ders verme ve kapsayıcı yaklaşımları teşvik etme, çok dilli ve çok kültürlü ortamlarda ders verme, olumlu bir okul iklimini teşvik etme ve öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimine ilişkin farkındalık gibi ELET ile ilgili konuları ele alma kapasitelerini artıracabilecek birçok farklı eğitim fırsatını teşvik etmektedir. Bu öğretmen yeterlikleri, BÖE yeterli çerçevelerinden ziyade üst düzey SMG programlarında daha yaygın olarak ele alınmaktadır. Sadece birkaç ülke BÖE için üst düzey bir yeterlilik çerçevesine sahip olmadığını ve/veya listelenen yeterlilikleri üst düzey SMG programları aracılığıyla teşvik etmediğini bildirmiştir.

4. ELET riski altındaki öğrenciler için hedeflenen destek

Avrupa genelinde, ELET riski altındaki öğrencileri destekleyen en belirgin ve yaygın olarak rapor edilen politikalar, ek öğrenme desteği ve okullarda öğrencilere ek destek sağlayabilecek eğitim destek personelinin mevcudiyeti ile ilgilidir. Bu alandaki diğer politikalar, örneğin ders seçiminde ve/veya öğrenme yollarında esnekliği artırmayı amaçlayanlar ve öğrenci desteği için mentorluk programları nispeten daha az ülkede rapor edilmiştir.

Çoğu Avrupa ülkesi, öğrencilerin refahını ve ruh sağlığını desteklemek için psikososyal hizmetleri teşvik eden üst düzey politikalara sahip olduğunu bildirmektedir. Daha az sayıda ülke, öğrencilerin psikososyal değerlendirmesi için üst düzey kılavuzlara veya araçlara sahip olduğunu bildirmiştir.

Üst düzey eğitim yetkililerinin çoğu, ders kitapları ve diğer önemli öğrenme kaynaklarının satın alınması ve ulaşım masraflarının karşılanması için mali destek sağladıklarını bildirmektedir. Çıracılık bağlamında ortaya çıkan maliyetleri karşılamak için mali destek az sayıda ülkede rapor edilmiştir.

Ebeveyn katılımı ve desteğine ilişkin en yaygın olarak bildirilen politikalar, ebeveynlerin okul karar alma süreçlerine katılımını teşvik etmektedir. Ebeveynlerin eğitim ve sosyal faaliyetlere katılımını teşvik eden politikalar biraz daha az sıklıkla rapor edilmektedir.

5. Okul içinde ve çevresinde çok disiplinli destek ekipleri

Çoğu eğitim sistemi, ilgili politikalar aracılığıyla ELET riski altındaki öğrencileri destekleyen çok disiplinli ekiplerin geliştirilmesini teşvik ettiğini bildirmektedir. Ülkelerin yarısından fazlası psikologların/danışmanların, özel ihtiyaçlar ve kapsayıcı eğitim konusunda uzmanlaşmış öğretmenlerin, öğrenme ve/veya dil zorlukları konusunda uzmanlaşmış öğretmenlerin ve sosyal hizmet veya gençlik çalışanlarının katılımını sağlamayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemlerinin yaklaşık üçte biri çok disiplinli destek ekipleri içerisinde eğitim ve kariyer rehberliği uzmanlarının ve/veya tıp uzmanlarının bulunmasını teşvik etmektedir ve sadece çok az ülke yerel toplum hizmeti uzmanlarının katılımını teşvik etmektedir.

6. Kariyer eğitimi ve rehberliği

Kariyer eğitimi ve rehberliği ile ilgili politikalar ilköğretim düzeyinden ziyade ortaöğretim düzeyi ile ilgilidir. Yine de, eğitim sistemlerinin yarısı kariyer eğitimi ve rehberliğini ilköğretim düzeyinde uzmanlaşmış hizmetler yoluyla teşvik etme ihtiyacını kabul etmektedir ve yaklaşık üçte biri kariyer eğitimi ve rehberliğinin ilköğretim müfredatının bir parçası olarak öğretildiğini bildirmektedir. Beş eğitim sistemi de kariyer eğitimi ve rehberliğini ilköğretim düzeyinde somut ilk iş deneyimleri yoluyla teşvik eden politikalara sahip olduğunu bildirmektedir.

Ortaöğretim düzeyinde, çoğu eğitim sistemi kariyer eğitimi ve rehberliğini iç veya dış hizmetler yoluyla teşvik etmektedir ve bunların yarısından biraz fazlası bunun müfredatın zorunlu bir parçası olarak öğretildiğini bildirmektedir. Çoğu durumda, bu aynı zamanda işe yerleştirme veya işbaşı eğitim deneyimlerini de içermektedir.

KAYNAKÇA

Cedefop, European Commission, ETF, ILO, OECD and UNESCO, 2021. *Investing in career guidance*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Cefai, C., Simões, C. and Caravita, S., 2021. *A systemic, whole-school approach to mental health and wellbeing in schools in the EU*. NESET report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Downes, P., 2016. Developing inclusive systems across the education, health and social sectors for early school leaving prevention. In Matthes, M., Pulkkinen, L., Heys, B., Clouder, C., and Pinto, L. M. (Eds.) *Improving the quality of childhood in Europe*. Volume 6, pp. 70-85. Brussels: Alliance for Childhood European Network Foundation.

Downes P. and Cefai, C., 2016. *How to prevent and tackle bullying and school violence: Evidence and practices for strategies for inclusive and safe schools*. NESET II report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Downes, P., Nairz-Wirth, E. and Rusinaitė, V., 2017. *Structural indicators for inclusive systems in and around Schools*. NESET II report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Edwards, A. and Downes, P., 2013. *Alliances for inclusion: Developing cross-sector synergies and inter-professional collaboration in and around education*. Commissioned research report for EU Commission NESET (Network of Experts working on the Social dimension of Education and Training). [pdf] Available at: https://www.researchgate.net/publication/343152784_DEVELOPING_INCLUSIVE_SYSTEMS_ACROSS_THE_EDUCATION_HEALTH_AND_SOCIAL_SECTORS_FOR_EARLY_SCHOOL_LEAVING_PREVENTION [Accessed 15 May 2023].

European Commission, 2015. *A whole school approach to tackling early school leaving*. Policy messages, Education & Training ET 2020: Schools policy. [pdf] Available at: https://education.ec.europa.eu/sites/default/files/document-library-docs/early-leaving-policy_en.pdf [Accessed 25 April 2023].

European Commission, 2013. *Reducing early school leaving: Key messages and policy support*. Final report of the Thematic Working Group on Early School Leaving. [pdf] Available at: https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/early-school-leaving-group2013-report_en.pdf [Accessed 12 May 2023].

European Commission / EACEA / Eurydice, 2021. *Teachers in Europe: Careers, development and well-being*. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission / EACEA / Eurydice, 2020. *Equity in school education in Europe: Structures, policies and student performance*. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission / EACEA / Eurydice, 2019. *Integrating students from migrant backgrounds into schools in Europe: National policies and measures*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission, ICF GHK, 2013. *Early warning systems in Europe: Practice, methods and lessons*. Thematic Working Group on Early School Leaving.

Nouwen, W., Van Praag, L., Van Caudenberg, R., Clycq, N. and Timmerman, C., 2016. *School-based prevention and intervention measures and alternative learning approaches to reduce early school leaving*. [pdf] <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1046840/FULLTEXT01.pdf> [Accessed 16 May 2023].

OECD, 2017. *Bullying*. In *PISA 2015 Results (Volume III): Students' well-being*. Paris: OECD Publishing.

UNESCO, 2019. *Behind the numbers: Ending school violence and bullying*. Paris: UNESCO.

SÖZLÜK

Kariyer eğitimi ve rehberliği. Öğrencilerin güçlü yönlerini, farklı çalışma seçeneklerini ve istihdam olanaklarını anlamalarına yardımcı olmayı amaçlayan ve onlara bilinçli eğitim ve kariyer seçimleri yapmaları için ihtiyaç duydukları bilgileri sağlayan bir hizmet. Kariyer eğitimi ve rehberliği müfredatın zorunlu bir parçası olarak öğretilebilir (ayrı bir ders olarak, diğer derslere entegre edilerek veya müfredatlar arası bir konu olarak) veya okul içi veya okul dışı rehberlik hizmetleri tarafından sağlanabilir. Etkili kariyer eğitimi ve rehberliği, örneğin işe yerleştirmeler/stajlar, iş gölgeleme ve diğer eğitim türlerindeki kursları test etme imkanı da dahil olmak üzere çok çeşitli müfredat ve müfredat dışı faaliyetleri birleştirme eğilimindedir.

Yeterlilik çerçevesi (BÖE için) Bir öğretmenin neleri bilmesi ya da yapabilmesi gerektiğine dair bir dizi ifade. Bu nedenle, bir öğretmenin sahip olması gereken beceri ve yeterliliklerin bir tanımını içerirler. Bu çerçevelerin formatı, değeri ve tanınırlığı ülkeler arasında farklılık gösterebilir.

Sürekli mesleki gelişim (SMG). Bir öğretmenin kariyeri boyunca üstlendiği ve bilgi, beceri ve tutumlarını genişletmesine, geliştirmesine ve güncellemesine olanak tanıyan hizmet içi eğitimi ifade eder. Örgün veya yaygın olabilir ve hem ders temelli hem de pedagojik eğitimi içerebilir. Kurslar, seminerler, çalıştaylar, derece programları, akran veya kendi kendini gözlemlleme ve/veya yansıtma, öğretmen ağlarından destek, gözlem ziyaretleri vb. gibi farklı formatlar sunulmaktadır. Bazı durumlarda SMG faaliyetleri tamamlayıcı niteliklere yol açabilir.

Eğitim ve öğretimden erken ayrılma (ELET). Üst orta seviyeyi tamamlamadan eğitim veya öğretimden ayrılan ve dolayısıyla ilgili okul bitirme sertifikasını alamayan öğrencileri ifade eder.

Erken uyarı sistemi. Okula devam/devamsızlık, sorunlu davranışlar, düşük genel puanlar/notlar, sınıf tekrarı, sosyal ve duygusal sorunlar veya sosyal hizmetler veya kolluk kuvvetleriyle temas gibi ELET'e yol açabilecek erken öğrenci ayrılma belirtilerini tespit etmeyi ve bunlara yanıt vermeyi amaçlayan sistematik bir veri toplamayı ifade eder. Erken uyarı sistemleri tarafından yakalanan diğer unsurlar arasında öğrencilerin okulda iyi olma ve okula ait olma duygusu, zorbalık veya ayrımcılık deneyimleri vb. yer alabilir.

Eğitim destek personeli. Sınıf öğretmeni olmayan ancak okullarda öğrencilere ek destek sağlayan öğretim asistanları, konuşma uzmanları, özel eğitim ihtiyaçları uzmanları, danışmanlar, psikologlar vb. profesyonelleri ifade eder.

Okulların dış değerlendirmesi. Yerel, bölgesel veya üst düzey bir eğitim otoritesine rapor veren ve değerlendirilen okulun faaliyetlerine doğrudan dahil olmayan değerlendiriciler tarafından yürütülür. Böyle bir değerlendirme, öğretme ve öğrenme ve/veya okul yönetiminin tüm yönleri dahil olmak üzere geniş bir yelpazedeki okul faaliyetlerini kapsar.

Başlangıç öğretmen eğitimi (BÖE). Öğretmen adaylarının akademik ders temelli kurslara katıldığı ve öğretmen olmak için gerekli bilgi ve becerileri edinmek üzere (eş zamanlı veya ardışık olarak) mesleki eğitim aldığı bir çalışma ve eğitim dönemidir. Yükseköğretim kurumları çoğu Avrupa eğitim sisteminde BÖE'nin ana sağlayıcılarıdır.

Okulların iç değerlendirmesi. Okulla doğrudan ilgili olan kişiler veya gruplar (okul müdürü veya öğretim ve idari personeli ve öğrenciler gibi) tarafından yapılan bir değerlendirmeyi ifade eder. Öğretim ve/veya yönetim görevleri değerlendirilebilir.

Çok disiplinli destek ekibi. Okullarda veya okullarla birlikte çalışan ve ELET riski altındaki öğrencilerin karmaşık ihtiyaçlarına koordineli bir stratejik yanıt verebilecek hızlı hedefli müdahale önlemleri sağlayan profesyonellerden oluşan bir ekibi ifade eder. Çok disiplinli destek ekipleri, dil ve öğrenme güçlükleri konusunda uzmanlaşmış öğretmenleri, özel ihtiyaçlar ve kapsayıcı eğitim konusunda uzmanlaşmış öğretmenleri, psikologları, danışmanları ve tıp uzmanlarını, eğitim ve kariyer rehberliği uzmanlarını, sosyal hizmet veya gençlik çalışanlarını, yerel toplum hizmetlerini vb. içerebilir. Bu kavramın vurgusu, tek tek kurumların veya profesyonellerin katılımı veya hizmetlerinden ziyade, ELET'in önlenmesi için entegre çok disiplinli bakım sistemlerinin sağlanmasıdır.

Okul gelişim planı. İyileştirme için stratejik bir plandır. Okulun önceliklerini, standartları yükseltmek için alacağı ana tedbirleri, bunlara ayrılacak kaynakları ve ulaşmayı planladığı temel sonuç ve hedefleri açık ve basit bir şekilde bir araya getirmelidir.

Üst düzey eğitim yetkilileri. Belirli bir ülkede eğitimden sorumlu olan ve genellikle ulusal (eyalet) düzeyde yer alan en üst düzey yetkiliyi ifade eder. Ancak Belçika, Almanya ve İspanya'da sırasıyla *Communautés*, *Länder*, *Comunidades Autónomas* ve devredilen yönetimler eğitimle ilgili alanların tamamından ya da çoğundan ya tamamen sorumludur ya da devlet düzeyiyle sorumlulukları paylaşır. Bu nedenle, bu idareler sorumluluk sahibi oldukları alanlar için en üst düzey yetkili olarak kabul edilirken, sorumluluğu ulusal (eyalet) düzeyle paylaştıkları alanlar için her ikisi de en üst düzey yetkili olarak kabul edilir.

Üst düzey politikalar/tedbirler. Bir sorunu çözmek için üst düzey eğitim yetkilileri tarafından sağlanan yönetmelikler, tavsiyeler, resmi yönlendirme belgeleri (müfredat dahil), eylemler (izleme ve değerlendirme dahil) ve/veya finansman anlamına gelir.

EKLER

Şekil 1A: ELET'i önlemeye yönelik erken uyarı sistemlerine ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

	Ayrıntılı öğrenci verilerine dayalı olarak ELET'i önlemeye yönelik erken uyarı sistemine ilişkin politikalar mevcuttur	Sadece okul rehberlik ve danışmanlık hizmetleri aracılığıyla ELET risk faktörlerinin izlenmesine ilişkin politikalar mevcuttur	Sadece öğrencilerin okula devamsızlıklarının izlenmesine ilişkin politikalar mevcuttur	Erken uyarı sistemi veya ELET'i önlemeye yönelik diğer izleme faaliyetlerine ilişkin politika yok
BE fr			•	
BE de				•
BE nl			•	
BG	•			
CZ		•		
DK			•	
DE				•
EE	•			
IE		•		
EL				•
ES		•		
FR	•			
HR				•
IT	•			
CY			•	
LV			•	
LT			•	
LU		•		
HU	•			
MT	•			
NL				•
AT				•
PL	•			
PT				•
RO	•			
SI				•
SK	•			
FI				•
SE			•	
AL				•
BA			•	
IS				•
LI		•		
ME	•			
MK				•
NO			•	
RS				•
TR				•

Ülkeye özgü notlar

İrlanda ve Slovakya: politikalar yalnızca ISCED 1-24 için geçerlidir.

Fransa, Lüksemburg ve Macaristan: politikalar sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Şekil 2A: Okul kalite güvencesi mekanizmaları aracılığıyla teşvik edilen zorbalık ve şiddeti önleme tedbirleri (ISCED 1-34), 2022/2023

	Zorbalık ve şiddetin önlenmesi dış okul değerlendirmelerinin kriterleri arasında yer almaktadır	Zorbalık ve şiddetin önlenmesi iç değerlendirmeler ve/veya okul gelişim planları için kriterler arasındadır	Zorbalık ve şiddetin önlenmesi, dış/iç değerlendirmelerin veya okul gelişim planlarının kriterleri arasında yer almaz
BE fr	•		
BE de			•
BE nl	•		
BG	•	•	
CZ	•	•	
DK	•	•	
DE		•	
EE		•	
IE			•
EL	•	•	
ES		•	
FR	•	•	
HR			•
IT	•	•	
CY	•	•	
LV	•	•	
LT	•	•	
LU			•
HU		•	
MT	•	•	
NL			•
AT	•	•	
PL			•
PT	•	•	
RO	•	•	
SI	•		
SK	•		
FI	•	•	
SE	•	•	
AL			•
BA			•
IS		•	
LI			•
ME		•	
MK			•
NO	•	•	
RS	•	•	
TR			•

Ülkeye özgü notlar

Danimarka: dış değerlendirme kriterleri sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

Avusturya: dış değerlendirme kriterleri sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Şekil 3A: BÖE ve/veya üst düzey SMG programları için üst düzey yeterlilik çerçeveleri aracılığıyla teşvik edilen ELET'in ele alınmasıyla ilgili öğretmen yeterlilikleri (ISCED 1-34), 2022/2023

A. Farklı öğrencilere eğitim vermek ve kapsayıcı yaklaşımları teşvik etmek	G. Öğretmenlerin kendi refahlarını ve streslerini yönetmesi
B. Çok dilli ve çok kültürlü ortamlarda eğitim vermek	H. ELET'i önlemek için müdahaleleri geliştirmek
C. Olumlu bir okul iklimini teşvik etmek	I. BÖE için ulusal/üst düzey yeterlilik çerçevesi yok
D. Öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimine ilişkin farkındalık	J. Ulusal/üst düzey eğitim yetkilileri tarafından sağlanan veya desteklenen ilgili SMG programları yok
E. Farklı geçmişlerden gelen ebeveynler/aileler ile işbirliği yapmak	
F. ELET risk faktörlerini teşhis etmek	

	A		B		C		D		E		F		G		H		I	J
	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG	BÖE	SMG		
BE fr	●	○		○		○		○		○		○		○		○		
BE de	●		●		●		●		●		●							
BE nl	●		●		●		●		●									
BG	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		○		○		
CZ	●	○		○		○		○		○		○		○		○		
DK	●	○	●	○	●	○	●		●		●	○						
DE	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
EE	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
IE	●	○	●	○	●	○		○	●	○		○		○		○		
EL		○		○		○		○		○		○					●	
ES	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		○		
FR	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
HR	●	○	●	○	●	○	●	○					●	○				
IT	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
CY	●	○	●	○	●	○	●	○				○						
LV	●		●	○	●		●			○		○		○		○		
LT	●	○			●	○												
LU	●	○	●	○	●	○	●	○			●	○			●	○		
HU	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
MT	●	○	●	○		○		○		○		○		○		○		
NL																	●	○
AT	●	○	●	○		○						○		○				
PL	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
PT	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○		
RO		○															●	
SI		○		○		○		○		○				○			●	
SK	●	○				○	●	○	●		●	○		○	●			
FI		○		○		○		○		○		○		○		○	●	
SE	●	○		○	●		●		●		●					○		
AL																	●	○
BA																	●	○
IS			●	○				○		○								
LI		○		○		○		○		○				○			●	
ME	●	○	●	○	●	○		○		○		○		○		○		
MK	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○						
NO	●	○	●	○	●	○	●	○	●			○				○		
RS		○		○		○		○		○		○		○		○	●	
TR	●	○																

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE de): BÖE programları sadece ISCED 1'de ders verecek öğretmenler içindir.

Yunanistan: Yeni atanan öğretmenler için 'Çeşitlilikle başa çıkma' adlı zorunlu bir modül içeren bir başlangıç eğitim programı vardır.

Şekil 4A: ELET riski altındaki öğrencilere yönelik desteğe ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

	BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRENME DESTEĞİ				ESENLIK İÇİN DESTEK		FİNANSAL DESTEK			EBEVEYN KATILIMI VE DESTEĞİ			ELET riski altındaki öğrenciler için destek politikası yok
	Ek öğrenme desteği	Eğitim destek personelinin mevcudiyeti	Ders seçiminde ve/veya öğrenme yollarında esneklik	Mentorluk programları (akran mentorluğu dahil)	Psiko-sosyal destek hizmetleri	Psiko-sosyal değerlendirilmeler	Ders kitapları ve diğer öğrenme-kaynakları için	Taşıma için	Çıraklık eğitimleri sırasında	Okulda karar verme sürecinde	Eğitim faaliyetlerinde	Sosyal faaliyetlerde	
BE fr	●	●			●	●				●			
BE de	●	●	●		●		●	●		●			
BE nl	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			
BG	●	●		●	●	●		●			●		
CZ	●	●			●	●	●	●		●	●	●	
DK	●	●	●		●		●	●		●	●	●	
DE	●	●		●	●	●	●	●		●	●	●	
EE	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	
IE	●	●			●	●	●						
EL	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	
ES	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	
FR	●	●			●	●	●	●			●		
HR		●			●	●	●	●		●		●	
IT	●	●		●			●	●		●	●	●	
CY	●	●	●		●	●		●	●				
LV	●	●	●		●		●		●	●			
LT	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●	
LU	●	●	●		●		●	●	●		●	●	
HU	●	●			●	●	●			●	●	●	
MT	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	
NL													●
AT	●	●			●		●	●	●	●	●	●	
PL	●	●			●	●	●	●		●	●	●	
PT	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	
RO	●						●	●	●	●			
SI	●	●			●	●	●	●		●			
SK	●	●		●	●		●			●			
FI	●		●		●		●	●					
SE	●	●	●	●	●	●				●	●		
AL	●	●			●		●	●		●	●		
BA	●						●	●		●			
IS													●
LI	●				●					●		●	
ME	●	●		●	●	●	●	●		●	●	●	
MK	●	●					●			●	●	●	
NO	●	●	●	●	●	●				●	●	●	
RS	●						●			●			
TR		●			●	●							

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE nl): ders ve/veya öğrenme yollarının seçiminde esneklik politikaları sadece ISCED 24-34 için geçerlidir. Ders kitapları için mali destek politikaları sadece ISCED 1 için geçerlidir ve çıraklık eğitimi sırasında mali destek sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Belçika (BE de): ders ve/veya öğrenme yollarının seçiminde esneklik politikaları sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Danimarka: ek öğrenme desteği, psikososyal destek hizmetleri ve ebeveynlerin sosyal faaliyetlere katılımı ile ilgili politikalar sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

Yunanistan ve Litvanya: ders seçiminde esneklik politikaları sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Hırvatistan: ders kitapları ve ulaşım için mali destek ve okul karar alma süreçlerine ve sosyal faaliyetlere veli katılımı politikaları sadece ISCED 34 için geçerlidir.

İtalya: mentorluk programlarına ilişkin politikalar sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Kıbrıs: ders seçiminde esneklik ve çıraklık sırasında mali destek politikaları sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Letonya: ders seçiminde esneklik politikaları sadece ISCED 34 için geçerlidir. Çıraklık eğitimi sırasında mali desteğe ilişkin politikalar sadece ISCED 24-34 için geçerlidir.

Lüksemburg: ebeveynlerin sosyal faaliyetlere katılımına ilişkin politikalar sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

Macaristan: psikososyal değerlendirmelere ilişkin politikalar yalnızca ISCED 1 için geçerlidir.

Malta: ebeveynlerin sosyal faaliyetlere katılımına ilişkin politikalar yalnızca ISCED 1 için geçerlidir.

Avusturya: eğitim destek personeline ilişkin politikalar yalnızca ISCED 24 için geçerlidir.

Polonya: ulaşım için mali destek politikaları sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Slovenya: ek öğrenme desteği ve eğitim destek personeli politikaları sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

Finlandiya: mentörlük programlarına ilişkin politikalar sadece ISCED 1-24 için geçerlidir.

İsveç: rehberlik programları ve ders seçiminde esneklik politikaları sadece ISCED 34 için geçerlidir. Ebeveynlerin okul karar alma süreçlerine ve eğitim faaliyetlerine katılımına ilişkin politikalar yalnızca ISCED 1-24 için geçerlidir.

Şekil 5A: Üst düzey politikalara göre okullarda ve çevresinde çok disiplinli destek ekiplerinde yer alan profesyoneller/hizmetler (ISCED 1-34), 2022/2023

	Psikologlar veya danışmanlar	Özel ihtiyaçlar ve kapsayıcı eğitim konusunda uzmanlaşmış öğretmenler	Öğrenme güçlüklerini ele alma konusunda uzmanlaşmış öğretmenler	Dil zorluklarını ele alma konusunda uzmanlaşmış öğretmenler	Eğitim ve kariyer rehberliği uzmanları	Sosyal hizmet veya gençlik çalışanları	Tıp uzmanları	Yerel toplum hizmetleri	Çok disiplinli destek ekiplerine ilişkin politika yok
BE fr	•		•	•		•	•		
BE de									•
BE nl	•	•	•	•	•	•	•		
BG						•		•	
CZ	•	•	•		•	•			
DK	•	•	•	•	•				
DE						•			
EE	•	•	•	•		•			
IE									•
EL	•	•	•	•	•	•	•		
ES	•	•	•	•	•	•	•	•	
FR	•				•	•	•		
HR									•
IT	•	•	•	•			•	•	
CY	•	•	•	•	•		•		
LV	•	•	•	•	•	•	•	•	
LT	•	•	•	•	•		•		
LU	•	•	•	•	•	•			
HU	•	•	•	•	•	•	•		
MT	•	•	•	•	•	•	•	•	
NL									•
AT	•	•	•	•	•	•	•	•	
PL	•	•		•	•	•			
PT	•	•	•	•					
RO									•
SI	•	•	•	•	•	•	•	•	
SK	•	•	•	•	•	•			
FI	•	•	•	•	•	•	•	•	
SE	•	•	•	•		•	•		
AL	•	•							
BA									•
IS									•
LI	•	•	•	•					
ME	•	•	•	•				•	
MK									•
NO	•	•	•	•	•	•	•		
RS	•				•				
TR									•

Ülkeye özgü not

Fransa: multidisipliner destek ekiplerine ilişkin politikalar yalnızca ISCED 24-34 için geçerlidir.

Şekil 6A: Okullarda kariyer eğitimi ve rehberliği sağlanmasına ilişkin üst düzey politikalar (ISCED 1-34), 2022/2023

	Zorunlu müfredat aracılığıyla		İç/dış hizmetler aracılığıyla		İşe yerleştirme veya işbaşı eğitimi yoluyla		Kariyer eğitimi ve rehberliği konusunda politika yok	
	ISCED 1 ●	ISCED 24-34 ○	ISCED 1 ●	ISCED 24-34 ○	ISCED 1 ●	ISCED 24-34 ○	ISCED 1 ●	ISCED 24-34 ○
BE fr	●	○	●	○	●	○		
BE de	●	○	●	○				
BE nl		○	●	○				
BG			●	○				
CZ	●	○	●	○				
DK	●	○	●	○				
DE		○		○		○	●	
EE	●	○	●	○		○		
IE				○		○	●	
EL	●	○						
ES	●	○	●	○	●	○		
FR				○		○	●	
HR				○			●	
IT				○		○	●	
CY				○			●	
LV	●	○	●	○	●	○		
LT			●	○				
LU				○		○	●	
HU	●	○	●	○				
MT	●	○	●	○	●	○		
NL							●	○
AT	●	○		○		○		
PL		○	●	○				
PT							●	○
RO		○	●	○		○		
SI				○			●	
SK			●	○				
FI	●	○	●	○	●	○		
SE	●	○	●	○		○		
AL							●	○
BA							●	○
IS							●	○
LI		○		○		○	●	
ME	●	○	●	○				
MK			●	○				
NO		○		○		○	●	
RS			●	○				
TR							●	○

Ülkeye özgü notlar

Danimarka ve Yunanistan: müfredat yoluyla öğretilen kariyer eğitimi ve rehberliği sadece ISCED 1 ve 24 için geçerlidir.

İrlanda: dış kariyer eğitimi ve rehberlik hizmetleri sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Fransa: işe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 24 için geçerlidir.

Hırvatistan: kurum içi kariyer eğitimi ve rehberlik hizmetleri sadece ISCED 34 için geçerlidir.

İtalya: işe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 34 için geçerlidir.

Romanya ve Norveç: müfredat yoluyla öğretilen kariyer eğitimi ve rehberliği sadece ISCED 24 için geçerlidir. İşe yerleştirme veya işbaşı eğitimi sadece ISCED 34 için geçerlidir.

AVRUPA EĞİTİMİ VE KÜLTÜRÜ YÜRÜTME AJANSI

Platformlar, Çalışmalar ve Analiz

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Birim A6)

B-1049 Brüksel

(<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>)

Yönetici editör

Peter Birch

Yazar

Sogol Noorani

Grafikler ve düzen

Patrice Brel

Üretim koordinatörü

Gisèle De Lel

EURYDICE ULUSAL BİRİMİ

ARNAVUTLUK

Eurydice Birimi
Eğitim ve Spor Bakanlığı
Rruga e Durrësit, Nr. 23
1001 Tiranë
Birim Katkısı: Egest Gjokuta

AVUSTURYA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Forschung
Abt. Bildungsstatistik und –monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Wien
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

BELÇİKA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Administration Générale de l'Enseignement
Avenue du Port, 16 – Bureau 4P03
1080 Bruxelles
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming/
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw 7C10
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen
Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganisation
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

BOSNA-HERSEK

Sivil İşler Bakanlığı
Eğitim Sektörü
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

BULGARİSTAN

Eurydice Birimi
İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
Eğitim Araştırma ve Planlama Birimi
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Birim Katkısı: Angel Valkov

HRVATİSTAN

Hareketlilik ve AB Programları Ajansı
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

KIBRIS

Eurydice Birimi
Milli Eğitim, Kültür, Spor ve Gençlik Bakanlığı
Kimonos ve Tükididou
1434 Nicosia
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

ÇEKYA

Eurydice Birimi
Çek Ulusal Uluslararası Eğitim ve Araştırma Ajansı
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Birim Katkısı: Simona Pikálková, Helena Pavlíková

DANİMARKA

Eurydice Birimi
Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı
Danimarka Yüksek Öğretim ve Bilim Ajansı
Haraldsgade 53
2100 Copenhagen Ø
Birim Katkısı: Çocuk ve Eğitim Bakanlığı ve
Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı

ESTONYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Araştırma Bakanlığı
Munga 18
50088 Tartu
Birim Katkısı: Inga Kukk (koordinatör),
Piret Liba (uzman)

FİNLANDİYA

Eurydice Birimi
Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Birim Katkısı: Hanna Laakso

FRANSA

Eurydice Fransız Birliği
Değerlendirme, Tahmin ve Performans İzleme Müdürlüğü
(DEPP)
Okul Eğitimi ve Gençlik İşleri Bakanlığı
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Birim Katkısı: ortak katkı (Eurydice Fransa ve eğitim
bakanlığından uzmanlar)

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn

Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Taubenstraße 10
10117 Berlin
Birim Katkısı: Thomas Eckhardt

YUNANİSTAN

Helenik Eurydice Birimi
Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Direktörlüğü
Uluslararası ve Avrupa İşleri Genel Müdürlüğü, Helen
Diasporası ve Kültürlerarası Eğitim
Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı
37 Andrea Papandreou Street (Office 2172)
15180 Amarousion (Attiki)
Birimin Katkısı: Maria Nika (Eğitim Politikaları Enstitüsü);
Ioanna Poulogianni (Eğitim Bakanlığı)

MACARİSTAN

Macar Eurydice Birimi
Eğitim Otoritesi
19-21 Maros Str.
1122 Budapest
Birimin Katkısı: ortak sorumluluk

İZLANDA

Eurydice Birimi
Milli Eğitim Müdürlüğü
Víkurbhvarf 3
203 Kópavogur
Birimin Katkısı: ortak sorumluluk

İRLANDA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Beceri Bölümü
Uluslararası Bölüm
Marlborough Street
Dublin 1 – DO1 RC96
Birimin Katkısı: İleri & Yüksek Eğitim, Araştırma, İnovasyon
ve Bilim Departmanı (DFHERIS) Öğrenci Destek Birimi;
İleri & Yüksek Eğitim, Araştırma, İnovasyon ve Bilim
Departmanı (DFHERIS) İleri Eğitim ve Öğretim Birimi

İTALYA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e
Ricerca Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Firenze
Birimin Katkısı: Alessandra Mochi, Simona Baggiani;
uzmanlar: Nicoletta Biferale (Dirigente scolastica, Ufficio VI
- Direzione generale per gli Ordinamenti scolastici, la
Valutazione e l'Internazionalizzazione del Sistema
Nazionale di Istruzione - Ministero dell'Istruzione e del
Merito); öğretmen eğitimi bölümü için: Laura Paziienti,
(Dirigente Ufficio VI, Direzione generale per il personale
scolastico - Ministero dell'Istruzione e del Merito)

LETONYA

Eurydice Birimi
Devlet Eğitimi Geliştirme Ajansı
Valņu street 1 (5th floor)
1050 Riga
Birimin Katkısı: Andra Šenberga (uzman)

LİHTENŞTAYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamnt des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz
Birimin Katkısı: Belgin Amann

LİTVANYA

Eurydice Birimi
Ulusal Eğitim Ajansı
K. Kalinausko Street 7
03107 Vilnius
Birimin katkısı: ortak sorumluluk

LÜKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice
ANEFORÉ ASBL
eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 - étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange
Birimin Katkıları: Claude Sevenig (Uluslararası İlişkiler
Başkanı; Eğitim, Çocuk ve Gençlik Bakanlığı)

MALTA

Eğitim, Spor, Gençlik, Araştırma ve Yenilik Bakanlığı
Great Siege Road
Floriana VLT 2000
Birimin Katkısı: Benjamin Coster

KARADAĞ

Eurydice Birimi
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica
Birimin Katkısı: Tamara Milić

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag
Birimin Katkısı: ortak sorumluluk

KUZEY MAKEDONYA

Avrupa Eğitim Programları ve Hareketlilik Ulusal Ajansı
Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, No. 17
1000 Skopje
Birimin Katkısı: ortak sorumluluk

NORVEÇ

Eurydice Birimi
Yüksek Öğrenim ve Beceriler Müdürlüğü
Postboks 1093,
5809 Bergen
Birimin Katkısı: ortak sorumluluk

POLONYA

Lehçe Eurydice Birimi
Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi Vakfı
Aleje Jerozolimskie 142A
02-305 Warszawa
Birimin Katkısı: Eğitim ve Bilim Bakanlığı ile istişare
halinde Magdalena Górowska-Fells; ulusal uzman: Anna
Borkowska, NASK

PORTEKİZ

Portekizce Eurydice Birimi
Eğitim ve Bilim İstatistikleri Genel Müdürlüğü
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisbon
Birimin Katkısı: Margarida Leandro, Eğitim Genel
Müdürlüğü (DGE) ve Okul Başarısını Teşvik Ulusal
Programı (PNPSE) iş birliğiyle

ROMANYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanındaki Topluluk Programları
Ulusal Ajansı
Universitatea Politehnică București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 București
Birim Katkısı: Veronica-Gabriela Chirea, uzman Ciprian
Fartușnic (Eğitimde Politika ve Değerlendirme Ulusal
Merkezi) ile iş birliği içinde

SIRBİSTAN

Eurydice Birimi Sırbistan
Tempus Vakfı
Zabljacka 12
11000 Belgrade
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

SLOVAKYA

Eurydice Birimi
Slovak Uluslararası İşbirliği Akademik Derneği
Križkova 9
811 04 Bratislava
Birim Katkısı: Martina Valušková

SLOVENYA

Eurydice Slovenya
Millî Eğitim Bakanlığı
Eğitim Geliştirme ve Kalite Ofisi
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
Birim Katkısı: Sebastijan Magdič

İSPANYA

Instituto Nacional de Evaluación Educativa (INEE)
Ministerio de Educación y Formación Profesional
Paseo del Prado 28
28014 Madrid
Birim Katkısı: Juan Mesonero Gómez ve Jaime Vaquero
Jiménez

İSVEÇ

Eurydice Birimi
Universitets- och högskolerådet/
İsveç Yükseköğretim Kurulu
Box 4030
171 04 Solna
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

İSVİÇRE

Eurydice Birimi
İsviçre Kanton Eğitim Bakanları Konferansı (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern

TÜRKİYE

Eurydice Birimi
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara
Birim Katkısı: Osman Yıldırım Uğur, Dilek Güleçyüz,
Prof. Dr. Kemal Sinan Özmen

AB ile temasa geçme

ŞAHSEN

Tüm Avrupa'da yüzlerce yerel AB bilgi merkezi bulunur. Size en yakın merkezin adresini şu adreste bulabilirsiniz: europa.eu/contact

TELEFONLA VEYA E-POSTA İLE

Europe Direct, Avrupa Birliği hakkındaki sorularınızı yanıtlayan bir hizmettir. Bu hizmetle iletişime şu şekilde iletişime geçebilirsiniz:

ücretsiz telefonla: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bazı operatörler bu aramalar için ücret talep edebilir),

şu standart numaradan: +32 22999696 veya

elektronik posta yoluyla: europa.eu/contact

AB hakkında bilgi bulma

ÇEVİRİMİÇİ

Avrupa Birliği'nin tüm resmi dillerindeki bilgilere Europa web sitesinden ulaşılabilir: europa.eu

AB YAYINLARI

AB yayınlarını ücretsiz ve ücretli olarak AB Kitapçısı'ndan indirebilir veya sipariş edebilirsiniz:

<http://bookshop.europa.eu>.

Ücretsiz yayınların birden fazla kopyasını Europe Direct veya yerel bilgi merkezinizle iletişime geçerek edinebilirsiniz (bkz. <http://europa.eu/contact>).

AB HUKUKU VE İLGİLİ BELGELER

AB'den yasal bilgilere, 1951'den bu yana tüm resmi dil versiyonlarındaki tüm AB yasaları dahil olmak üzere erişmek için EUR-Lex'e gidin: <https://eur-lex.europa.eu>

AB'DEN AÇIK VERİ

AB Açık Veri Portalı (<http://data.europa.eu/euodp/en/data>) AB'deki veri setlerine erişim sağlar.

Veriler hem ticari hem de ticari olmayan amaçlarla ücretsiz olarak indirilebilir ve yeniden kullanılabilir.

Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023

Bu yılki baskı, erken çocukluk eğitimi ve bakımı, temel yeterlilikler, dijital yeterlilik, eğitim ve öğretimden erken ayrılma, öğretmenlik mesleği, eşitlik ve yükseköğretim alanlarındaki eğitim politikalarına ilişkin 45'ten fazla temel yapısal göstergeyi analiz etmektedir.

Eurydice Yapısal Göstergeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sunulan yıllık Eğitim ve Öğretim Gözlem Raporu için temel bir veri kaynağıdır. Bu gözlem raporu, AB genelinde eğitim ve öğretim sistemlerinin nasıl geliştiğine dair kapsamlı bir analiz sunar.

Yapısal göstergelerin 2023 güncellemesi tüm AB Üye Devletlerinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna-Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi kapsar.

Bu yayın yedi cilt halinde sunulur

- [Erken çocukluk eğitimi ve bakımı](#)
- [Okuldaki temel yeterlilikler](#)
- [Okulda dijital yeterlilik](#)
- [Eğitim ve öğretimden erken ayrılma](#)
- [Öğretmenlik mesleği](#)
- [Okulda ve yükseköğretimde eşitlik](#)
- [Yükseköğretim](#)

Eurydice Ağı'nın görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl işlediğini anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin açıklamalarını, belirli konulara ayrılmış karşılaştırmalı çalışmaları, göstergeleri ve istatistikleri sağlar. Tüm Eurydice yayınlarına Eurydice web sitesinden ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak ulaşılabilir. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa düzeyinde ve uluslararası düzeyde anlayış, iş birliği, güven ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlar. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşur ve Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından koordine edilir.

Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bakınız: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>

